Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети ва Министрлар Советининг органи

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН

4 сентябрь 1971 йил, шанба ◆ № 204 (15.074). ◆ Баҳоси 2 тийин.

54 Улуғ Октябрь шарафига

МЕҲНАТ СОВҒАЛАРИ

Ватан мукофоти

Калуга шаҳар меҳнаткашлари хўжалик ва маданий қурилишда, беш йиллик топшириқларини бажаришда эришган муваффақиятлари учун СССР Олий Совети Президиумининг Фармонига биноан Калуга шаҳри Меҳнат Қизил Байроқ ордени билан мукофотланди.

(ТАСС).

СОВЕТ ИТТИФОҚИ КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИНИНГ КАБАРДА-БАЛҚАРИЯ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИГА КАБАРДА-БАЛҚАРИЯ АВТОНОМ СОВЕТ СОЦИАЛИСТИК РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИГА КАБАРДА-БАЛҚАРИЯ АССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИГА

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети, СССР Иттифоқи Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Совети Кабарда-Балқариянинг ишчилари, колхозчилари, зиёлиларини, барча меҳнаткашларни шонли сана — Кабарда-Балқария Автоном Совет Социалистик Республикаси ташкил топган кунининг эллик йиллиги ва республика Октябрь Революцияси ордени билан мукофотланганлиги муносабати билан қизғин табриклайдилар ва муборакбод қиладилар.

Улуғ Октябрь социалистик революцияси Кабарда-Балқария халқининг тақдирини тубдан ўзгартириб юборди, мамлакатимизнинг бошқа халқлари каби уни ҳам социал ва миллий зулмдан озод қилди, давлат, хўжалик ва маданий қурилиш учун чексиз имкониятлар очиб берди. Кабарда-Балқария АССР меҳнаткашлари Коммунистик партия раҳбарлигида шонли тарихий йўлни босиб ўтдилар, улар Совет ҳокимиятини ўрнатиш учун фидонорона курашдилар, гражданлар уруши ва Улуғ Ватан уруши фронтларида мардона жанг қилдилар ва эндиликда қардош совет халқларининг ягона интернационал оиласида коммунистик қурилиш планларини амалга оширишда актив қатнашмоқдалар.

Кабарда-Балқария ўтган ярим аср мобайнида СССРдаги барча халқларнинг қардошларча ёрдами ва мустаҳкам ҳамкорлиги натижасида экономика ва маданиятни ривожлантиришда катта муваффақиятларга эришди. Совет ҳокимияти йилларида республикада замонавий машинасозлик, металлургия, асбобсозлик, электр техника саноати, енгил саноат ва озиқ-овқат саноати вужудга келтирилди. Қишлоқ хўжалиги соҳасида жуда катта ўзгаришлар рўй берди. Республиканинг колхоз ва совхозлари дон, гўшт, сут етиштирувчи йирик хўжаликларга айланди. Улар ҳар йили давлатга қишлоқ хўжалик маҳсулотлари сотиш планларини ошириб бажармоқдалар.

Маориф, фан, адабиёт ва санъат кенг ривожланди, ишчилар синфи, колхозчи деҳқонлар ва зиёлиларнинг миллий кадрлари ўсиб етишди. Республикадаги шаҳар ва қишлоқ меҳнаткашларининг маданий савияси ва моддий фаровонлиги муттасил юксалиб бормоқда.

Коммунистик партия ленинча миллий сиёсатининг амалга оширилганлиги Совет ҳокимияти йилларида чор Россиясининг қолоқ чекка ўлкасидан яшнаб турган социалистик республикага айланган Кабарда-Балқария мисолида яққол кўринib турибди.

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Совети Кабарда-Балқария АССР меҳнаткашлари партия ташкилотининг раҳбарлигида экономика ва маданиятни янада юксалтириш учун бундан буён ҳам эўр ғайрат билан кураш олиб борадилар, ўзларининг фидокорона меҳнати билан тўққизинчи беш йиллик планларини муддатидан илгари бажаришга, КПСС XXIV съезднинг тарихий қарорларини амалга оширишга, мамлакатимизда коммунизм қурилиши улуғ ишга муносиб ҳиссаларини қўшадилар, деб қаттиқ ишонч билдирадилар.

Яшасин Кабарда-Балқария Автоном Совет Социалистик Республикаси!

Яшасин бизнинг улуғ Ватанимиз — Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи!

Яшасин совет халқини Ленин йўлидан коммунизм ғалабаси сари комил ишонч билан бошлаб бораётган Совет Иттифоқи Коммунистик партияси!

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ — СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИ — СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИ

ЎЛБОШ Бекмуродова — теримчи қизларнинг чевари. Ў Термиз районидаги «Октябрь 40 йиллиги» колхози далаларида пахта йиғим-теримининг дастлабки кунлариданоқ далага отланиб, кунига 70-80 килограммдан «оқ олтин» термоқда. Суратда: чевар теримчи У. Бекмуродова.

М. Мерганов фотоси.

МАРРАЛАР БЕЛГИЛАНДИ

ГУЛИСТОН, 3 сентябрь. (ЎзТАГ). Шаҳарга кираверишда «500 минг тонна «оқ олтин» берамиз» сўзлари ёзилган қизил алвон кўзга ташланади. Мирзачўл колхоз ва совхозларининг пахтакорлари янги беш йилликнинг биринчи йилида Ватанга шунча миқдорда пахта топшириш мажбуриятини олдилар. Пахтанинг 350 минг тоннасини машиналарда териб олишга аҳд қилинди.

Бугун механизаторларнинг область слёти бўлди. Бу слётда белгиланган марраларга қай тариқа эришиш йўллари тўғрисида гап борди. Сирдарё область партия комитетининг биринчи секретари Қ. А. Аҳмедовнинг докладини муҳокама қилишда машина теримининг кўпгина моҳир усталари, донгдор пахтакорлари, қишлоқ хўжалик мутахассислари қатнашдилар.

Слётда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов нутқ сўзлади.

Слётнинг ишида Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Раиси Н. Ж. Худойбердиев, Тошкент шаҳар партия комитетининг биринчи секретари С. Р. Расулов ва Мирзачўлдаги совхоз ҳамда колхозларни ўз оталигига олган республика пойтахти корхоналарининг вакиллари қатнашдилар.

Слёт қатнашчилари Сирдарё областидаги барча меҳнаткашларга, пахтакорлар ва механизаторларга мурожаат қабул қилиб, уларни пахта теримини ҳеч побуд қилмай қисқа муддатларда ўтказиш учун Октябрь олди социалистик мусобақасини кенг авж олдиришга даъват этдилар.

КУН ТАРТИБИДА — ТАРБИЯ МАСАЛАСИ

АНДИЖОН, 3 сентябрь. (ЎзТАГ). Бугун бу ерда қишлоқда мактабгача ижтимоий тарбияни ривожлантиришга бағишланган республика кенгаши очилди. Кенгашда қатнашиш учун барча областлар ва Қорақалпоғистон АССР вакиллари: область партия комитетларининг секретарлари, область ижроия комитетлари раислари-нинг ўринбосарлари, область партия комитетлари фан ва ўқув юртлари бўлимларининг мудирлари, область халқ маорифи ва соғлиқни сақлаш бўлимларининг мудирлари, район ижроия комитетларининг раислари, қишлоқ хўжалик бошқармаларининг бошлиқлари, совхозларининг, колхозлараро қурилиш ташкилотлари ва область матлубот союзларининг бошлиқлари, касаба союз ва комсомол ходимлари тўпланишди.

Кенгашни Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари Р. Х. Абдуллаева очди.

Кенгаш қатнашчилари «КПСС XXIV съезди ва республиканинг қишлоқ жойларида мактабгача ижтимоий тарбияни янада ривожлантириш вазифалари» тўғрисида Ўзбекистон ССР Маориф министри С. Шермуҳамедовнинг докладини, шунингдек, Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик министри Э. Т. Шайхов, Соғлиқни сақлаш министри Қ. С. Зоиров, Совхозлар министри Е. Т. Тасанбоев, Қишлоқ қурилиши министри Ҳ. М. Носиров, «Ўзколхозстрой» республика бирлашмасининг раиси С. А. Омеров, «Ўзбекбирлашув» раиси М. Х. Ҳасановнинг қўшимча докладларини тингладилар.

Докладчилар ва музокараларда сўзга чиққан ўртоқлар болаларни мактабгача тарбиялаш ишлари қандай аҳволда эканлигини таҳлил этдилар, болалар боғчаларини марказлаштириш соҳасида тўпланган тажрибани умумлаштирдилар, маданий қурилишнинг ана шу муҳим соҳасидаги ишларни янада яхшилашга қаратилган тавсияларни киритдилар.

Кенгашда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари О. У. Салимов нутқ сўзлади.

Кенгаш ишида КПСС Марказий Комитетининг инструктори В. А. Гречишкин, СССР Маориф министрлиги мактабгача тарбия бошқармасининг бошлиғи Р. А. Курбатова қатнашди.

БРИГАДАЛАР МАРРАГА ЕТДИ

ТЕРМИЗ. («Совет Ўзбекистони» мухбири). Республикада биринчи бўлиб машина теримини бошлаган Шеробод районидаги «Истара» совхозининг Жиянқул Рустамов бошлиқ бригадаси аъзолари ғалаба рапорти бердилар. Бригада коллективи ҳозиргача 80 гектар майдондан пландаги 134 тонна ўрнига 150 тоннадан зиёд «оқ олтин» йиғиштириб олиб, йиллик планни етти иш кунида ошириб бажарди. Бу пахтанинг ҳаммасини Жиянқул Рустамовнинг ўзи «зангори кема» бункеридан тўкди.

Биринчи машина теримиданоқ бригада майдонларининг кўпчилик пайкалларидан гектар бошига 24-25 центнердан пахта йиғиб олинди. 3 сентябрь кечгача ҳар гектар ердан пландаги 17 центнер ўрнига ўрта ҳисобда қариб 20 центнердан хирмон кўтарилди.

Бригада аъзолари даладаги мавжуд ҳосилни ва барча имкониятларни чамалаб кўриб, мавсум охиригача ҳар гектар ердан яна 20 центнердан «оқ олтин» териб топширишга, ҳосилдорликни гектар бошига 40 центнерга етказишга қатъий аҳд қилдилар.

Райондаги Ленин номли совхознинг Абдулла Очилдиев бошлиқ бригадаси ҳам машина терими ҳисобига пахта тайёрлаш йиллик планини бажарди.

Шунингдек 3 сентябрь куни Гагарин районидан яна бир хушхабар келди. Райондаги Абдулла Набиев номли совхознинг Зайнаб Ортиқова бошлиқ бригадаси аъзолари ҳам давлатга пахта топшириш йиллик планини бажарганликлари ҳақида ғалаба рапортига имзо чекдилар.

ДАЛА ИШЛАРИ КУНДАЛИГИ

ҚИШ ҒАМИДА

Пайшанба куни республика газеталарида дағал хашак тайёрлаш ва силос бостиришнинг борриши тўғрисидаги маълумотлар ёритилди. Навбатдаги бу маълумотдан август ойининг охирида бу соҳада қандай ишлар қилингалигини яққол билиб олиш мумкин. Мана рақамлар: топширик бўйича 4,600,000 тонна ўрнига 2,428,500 тонна дағал хашак тайёрланган, холос. Сенаж эса 1,000,000 тонна ўрнига 355 минг тонна бостирилган.

Сурхондарё областини ҳисобга олмаганда бирорта областни илғорлар қаторига қўшиб бўлмайди. Сурхондарёда топширикнинг тўртдан уч қисми миқдорида дағал хашак жамғарилган. Бошқа областлар ва Қорақалпоғистон АССР тахминан ўртада, Қашқадарё области бўлса жуда секинлик билан олға силжимоқда.

Томди райони ҳақида алоҳида тўхталиб ўтишга тўғри келади. Бу район пахта экмайди. Лекин унинг территориясида сон-саноқсиз қўй-қўзилар боқилади. Лекин улар учун мустаҳкам озуқа базаси яратишга етарли аҳамият берилмаётир.

Районда ўтган ой охиригача планда кўзда тутилган дағал ҳашакнинг бешдан бир қисми жамғарилганлигини қандай изоҳлаш мумкин.

Сенаж бостиришни ҳам қониқарли деб бўлмайди. Олдинги ўринларда бораётган Самарқанд ва Андижон областларида ҳам бу озуқани ғамлашда силжиш кам. Самарқанд областида планнинг 61 проценти, Андижон областида — 52 проценти миқдорида сенаж қозирланди. Қашқадарё областида сенаж бостириш плани топширириқ нисбатан 7 процент, Қорақалпоғистон АССРда — 10 процентга яқин, Хоразмда — 19 процент бажарилди. Район ва хўжаликларнинг раҳбарлари, мутахассислари камчиликларни тезда бартараф этиб, сенаж бостиришни бутун чоралар билан тезлаштиришлари керак.

Ҳар бир хўжаликда озуқа резервларини топиш мумкин. Фақат улардан мақсадга мувофиқ равишда фойдаланиш, бунинг учун ишчи кучи ва техниканн сафарбар этиш талаб қилинади.

Республикамизнинг ҳамма жойида силос бостириш давом этмоқда. Наманган области бу соҳадаги планни 114 процент адо этди. Андижон ва Сурхондарё областлари ҳам маррага етай деб қолдилар. Қорақалпоғистон АССР, Хоразм ва Бухоро областлари суръатни жадаллаштирсалар республикамиз бўйича силос бостириш тағин ҳам тезлашган бўлур эди. Афсуски, Қорақалпоғистон АССРда шундай қилинмаётир. Бу ерда пландаги силоснинг ўндан бир қисми тайёрланди, холос. Буни мутлақо қаноатланарли деб бўлмайди.

Витаминли ун ишлаб чиқариш ҳозирги пайтда кенг миқъёсда ташкил этилган. Бунга яхши эътибор берган жойларда иш қизғин тус олмоқда. Масалан, Хоразм областида план 439 процент, Самарқандда — қарийб 228 процент, Фарғонада — 162 процент, Сурхондарёда — 120 процент бажарилди. Шундай бир пайтда Сирдарё области 10 процентга яқин витаминли ун тайёрлади. Қорақалпоғистон АССРда бу соҳадаги план 12 процентга яқин, Бухоро областида — 26 процент адо этилди. Қашқадарё областида эса ҳалигача бирор килограмм ҳам витаминли ун тайёрланганн йўқ. Витаминли ун ишлаб чиқаришни тезлаштириш учун шошилинч чоралар кўриш керак.

Беданинг биринчи ва иккинчи ўрими тугалланди. Шу кунларда учинчи ва баъзи жойларда тўртинчи ўрим давом этмоқда. Беда ўримини жадаллаштириб, ҳар гектар майдондан кўпроқ пичан олишга эришайлик.

Республикамизда пахта йиғим-терими бошланди. Бу ишга жуда катта куч ва техника сафарбар этилмоқда. Айни вақтда чорвани ҳам унутмаслик керак. Хўжалик раҳбарларининг маҳорати ва ташкилотчилик қобилияти худди шу дамларда синаб кўрилади. Пахта билан бирга чорвачилик учун ҳам мустаҳкам озуқа базаси яратиш ва қишловга пухта тайёргарлик кўриш — шу кунининг энг муҳим вазифасидир.

КУНИГА БЕШ ПРОЦЕНТДАН

Бу ерлар бултур кузакда қипқизил чўл эди. Эрта баҳорда қудратли тракторлар, экскаваторлар, бульдозерлар келтирилиб, салкам 60 гектар ер ўзлаштирилди. Шундан 50 гектарига чигит экилди. Фидонорона меҳнат туфайли Қизилқум қўйнига туташ ерларда пахтадан мўл ҳосил етиштирилди.

— Партиямиз XXIV съезди тарихий қарорларини амалга ошира бориб, — дейди чўлқуварлар сардори А. Норлиев, — ҳар гектар ердан 40 центнердан «оқ олтин» кўтаришга аҳд қилдик. Бунинг учун далаларимизда етарли ҳосил бор. Йиллик планни йигирма иш кунида уддалаймиз. Ҳосилнинг 90 проценти машиналарда териб олинади.

Бригада пахтазорларида ҳаёт қайнайди. Чеварлар кундан-кунга кўпроқ пахта теришга интилишяпти. Куни кеча А. Норлиев бошлиқ бригада пахтакорлари колхозда энг юқори кўрсаткични қўлга киритдилар. Улар йиллик планнинг салкам беш проценти миқдорида пахта топширдилар.

Ленин орденли Ғ. Ярашев, Ҳ. Норбоев ўртоқлар раҳбарлик қилаётган бригадаларнинг пахтакорлари ҳам Қорақўл районидаги «Москва» колхозида йиғим-терими уюшқоқлик билан ташкил этиб, юқори кўрсаткичларга эришмоқдалар. Колхоз 2075 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 35 центнердан пахта топшириш мажбуриятини олган. Шунга яраша йиғим-терим суръати табора кўтарилаётир.

Т. НАЗИРОВ.

«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ПРОПАГАНДИСТЛАРГА ЁРДАМ

«Ўзбекистон» нашриёти босиб чиқарган китобларнинг навбатдаги туркуми китобхонларнинг кенг доиралари учун мўлжалланган. Рус ва ўзбек тилларида нашр этилган ўн етти брошюра КПСС XXIV съездига бағишланган кутубхоначадан жой олди. Бу брошюрани олимлар, экономистлар, партия ва совет ходимлари ёзган. С. К. Зиёдуллаевнинг «Ўзбекистон ССР тўққизинчи беш йиллиги»да, И. Раҳматовнинг «КПСС XXIV съезди фан-техника тараққиётини бутун чоралар билан жадаллаштириш тўғрисида», К. Лапкининг «КПСС XXIV съезди ва Ўзбекистон ССР қишлоқ хўжалигини янада ривожлантириш» сарлавҳали брошюралари, шунингдек халқлар дўстлиги, ҳозирги босқичда идеология иши вазифалари тўғрисида, ишлаб чиқариш экономикаси, меҳнаткашларнинг моддий фаровонлигини ўстириш, совет жамиятининг социал-сиёсий тараққиёти тўғрисида ва бошқа актуал темаларда ёзилган китоблар магазинларга юборилди.

Икки тилда нашр этилган еттита фотоплакат ҳам КПСС XXIV съезднинг қарорларини пропаганда қилишга бағишланган. Бу фотоплакатлар съезд Директивраларига мувофиқ, республика экономикаси ва маданиятини янада юксалтириш истиқболларини очиқ кўрсатиб беради. Фотоплакатларнинг бош қисмида тўққизинчи беш йилликдаги энг муҳим янги қурилишларнинг харитаси берилган.

(ЎзТАГ).

Машинада ким ҳанча пахта терди

Нурали ЖУМАЕВ — Сурхондарё область Шеробод районидаги «Истара» совхозининг механик-ҳайдовчиси **90 тонна.**

Саттор НУРМАНОВ — Шу совхознинг механик-ҳайдовчиси **65 тонна.**

Эшмурза ПАРДАЕВ — Сурхондарё область Шеробод районидаги Ленин номли совхознинг механик-ҳайдовчиси **75 тонна.**

Нортожи НОРҚУЛОВ — Шу совхознинг механик-ҳайдовчиси **70 тонна.**

Қўчкин НАЗАРҚУЛОВ — Шу совхознинг механик-ҳайдовчиси **65 тонна.**

Раҳмон МУМИНОВ — Шу совхознинг механик-ҳайдовчиси **60 тонна.**

Омон АБРАЕВ — Шу совхознинг механик-ҳайдовчиси **60 тонна.**

Собир ҚОРЕҒДИЕВ — Шу совхознинг механик-ҳайдовчиси **50 тонна.**

Тўхтамиш УТАПУЛАТОВ — Шу совхознинг механик-ҳайдовчиси **50 тонна.**

4.400.000 ТОННА УЧУН

Республика областларида пахта тайёрлашнинг борриши тўғрисида 1971 йил 3 сентябрга бўлган МАЪЛУМОТ

Планга нисбатан процент ҳисобида

Биринчи устун — областлар, иккинчи устун — бир кунда тайёрланган пахта; учинчи устун — мавсум бошидан бўён тайёрланган пахта, тўртинчи устун — бир кунда машинада терилган пахта; бешинчи устун — мавсум бошидан бери машинада терилган пахта.

Сурхондарё	0,96	4,71	0,16	0,33
Қашқадарё	1,33	3,25	—	—
Бухоро	0,27	0,88	—	—
Андижон	0,47	0,82	—	—
Сирдарё	0,10	0,29	—	—
Наманган	0,05	0,08	—	—
Тошкент	0,01	0,04	—	—
Самарқанд	0,02	0,03	—	—
Фарғона	—	—	—	—
Хоразм	—	—	—	—
ҚҚ АССР	—	—	—	—
Республика бўйича:	0,27	0,84	0,01	0,03
Шу жумладан нигичка толалк пахта				
Сурхондарё	1,01	4,34	—	—
Қашқадарё	—	—	—	—
Бухоро	—	—	—	—
Республика бўйича:	0,69	2,96	—	—

ШИРИН-ШАКАР УЗУМЛАР

Қашқадарё областидаги «Яккабоғ» боғдорчилик-узумчилик совхози токзорларида узумдан ҳар қачонгидан ҳам мўл-кўл ҳосил етиштирилди. Узум узиш ва давлатга топшириш барвақт бошланган эди. Ҳозирга қадар пландаги 1 минг 100 тонна ўрнига 1250 тонна ширин-шакар узумлар мамлакатимизнинг саноат шаҳарларига туҳфа қилинди.

Аҳолининг ноз-неъматларга бўлган талабларини қондириш йўлида ҳормай-толмай меҳнат қилаётган совхоз соҳибкорлари пландан ташқари яна 700 тонна узум топширишга сўз бердилар. Узум узиш жадал суръатлар билан олиб борилмоқда. Совхоз боғларидан узум ортган машиналар ҳар куни шаҳарга қатнаб турибди.

ҒАРАМЛАР КЎПАЙМОҚДА

ГУЛИСТОН. («Совет Ўзбекистони» мухбири). Сирдарё область чорвадорлари 166 минг тоннадан зиёд дағал ем-хашак тайёрлаб планни ошириб бажардилар. Мирзачўл, Сирдарё, Гулистон, Фориш, Ворошилов районлари ем-хашак жамғаришда олдинда бормоқдалар.

Областда силос бостириш ҳам қизғин давом этяпти. Пландаги 169 минг 355 тонна ўрнига 173 минг 288 тонна силос бостирилди.

Сенаж тайёрлаш плани ҳам бажарилиш арафасида турибди.

«ЛУНОХОД—I»НИНГ ЎН БИРИНЧИ ИШ КУНИ

Олис космик алоқалар маркази, 2 сентябрь. (ТАСС). 31 август Москва вақти билан соат 16 да Ёмғир денгизи районида қўёш чиқди. Кечқурун ўзиюрар аппарат билан навбатдаги алоқа сеанси ўтказилди. Бу сеанс вақтида унинг борт системалари ва агрегатларининг аҳволи тўғрисида телеметрик ахборот қабул қилинди. Қуёш батареясининг панели очилди ва электр энергиясининг химиявий манбаларига заряд бериш бошланди.

1 сентябрда Луноход билан радио орқали навбатдаги алоқа сеансида у билан бажариладиган ишлар давом эттирилди.

Телеметрик ахборот маълумотларига қараганда, «Луноход-1» Ойда ўнинчи кечани кўнгилдагидек ўтказган. Аппаратнинг борт системалари қониқарли ишлаб турибди. Прибор бўлинмасидаги ҳарорат Цельсий бўйича плюс 20 градус, босим белгиланган доирада. Луноход билан мунтазам радио алоқа қилиб турилибди. Ёмғир денгизида илмий эксперимент давом эттирилмоқда.

БЕРУНИЙГА БАҒИШЛАНГАН ИЛМИЙ СЕССИЯ

3 сентябрда Тошкентда Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг улуғ олим ва мутафаккир Абу Райҳон Беруний туғилган куннинг 998 йиллигига бағишланган илмий сессияси ўз ишини бошлади. Бу сессия «Беруний ва гуманитар фанлар» темасига бағишланди.

Ўзбекистон ССР Фанлар академияси вице-президенти И. М. Мўминов сессияни очиш вақтида сўзлаган нутқида Берунийнинг дунёқарашидаги материалистик тенденциялар ва диалектик элементлар тўғрисида гапирди.

Сессияга тақдим этилган докладларда Беруний яшаган давр, унинг гуманитар мероси, фалсафий қарашлари ва шеърий ижодиёти ҳақида, хоразмлик олим ёзган турли асарларнинг аҳамияти тўғрисида гапирилади. (ЎзТАГ).

ОЛТИН САНОАТИ ГИГАНТИ

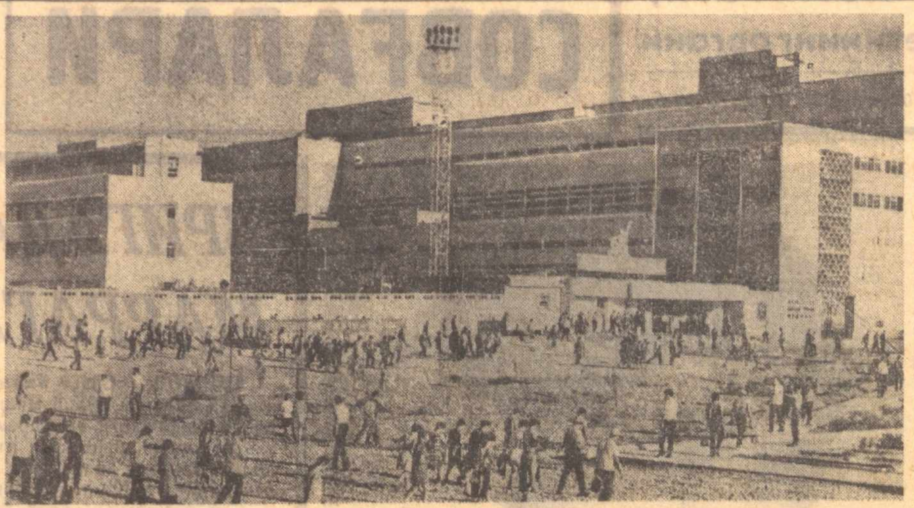

Юқоридаги суратда: олтин саралаш заводи. Ўртадаги суратда: тайёр маҳсулотлар цехининг техника назорати бўлими инженери А. Аветисова олтиннинг сифатини текширяпти. Пастдаги суратда: геология-қидирув партияси бошлиғи В. Чечурин ва геолог В. Клятт Қизилқумда.

А. Горокрик ва А. Поляков фотолари, (ЎзТАГ).

ҚИЗИЛҚУМ ўз бағрида асрлар оша қимматбаҳо маъданларни яшириб келди. Қуш учса қаноти, одам юрса оёғи куяди деб таърифланадиган саҳро қўйнига ҳеч ким астойдил қўл сола олмади. Совет замонасидагина инсон бунга журъат этди. Геологлар чўлни қадам-бақадам юриб, заминидаги бойликларни изладилар. Айниқса 1959 йилдан бошлаб қидирув ишлари қизиб кетди. Қизилқум геология қидирув экспедициясининг бош геологи, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Георгий Васильевич Касавченко, геология партияси бошлиғи Василий Фёдорович Чечурин сингари кўплаб маъдан изловчиларнинг ишдаги сабот ва матонати, чўлнинг жазирама иссиғи-ю, аёвсиз совуғига бардош бериб меҳнат қилганликлари туфайли улкан кон топилди. Тўфонлар, гирдибодлар, оқарқумлар макони бўлган ерда олтин борлиги атрофга овоза бўлди.

Мурунтов олтинининг запаси жуда катта, Иттифоқимиздаги энг йирик хазиналардан бири ҳисобланади. Бу олтин маъдани ер юзасига жуда яқинлиги учун уни қазиб олиш жуда осон. Энди хазинанинг кўзини очиш, уни ишлаб чиқариш вазифаси турарди. Мурунтов конметаллургия комбинатини қуриш ишлари бошланиб кетди. Унга мамлакатимизнинг турли чеккаларидан ман-ман деган мутахассислар келди. Аввал маъдан қазиб чиқариладиган карьер қурилди. Сўнгра комбинатнинг олтин саралаш заводи қад ростлади.

Мана, уч йилдирки, энг замонавий асбоб-ускуна ва машиналар билан жиҳозланган корхона ишлаб турибди. 1969 йилда дастлабки олтин ёмбиси ишлаб чиқарилган эди. Бу ерда чиқарилган маҳсулот мамлакатимизда таннархи энг арзон олтин бўлди.

Мурунтов киши кўзи ўнгида жуда тез ўзгариб бормоқда. Катта қурилиш ишлари қилиняпти. Кейинги йилларда 78 километр узунликда темир йўл ва 100 километрдан ортиқ автомобиль йўллари қурилди. 300 километрга яқин масофада юқори вольтли электр узатиш линиялари тортиб келинди. Илгари сувни узоқ жойдан машинада ташиб келишга тўғри келарди. Энди Амударё суви водопровод орқали оқиб келмоқда. Олтинпазлар учун қурилган Зарафшон шаҳарчаси чўл кўксидаги даста гулдек яшнаб турибди. Навоий шаҳридан андоза олиб қурилган бу шаҳарчанинг архитектураси саҳроларда қурилиш олиб бориш практикасига анча янгилик қўшди деб баҳоланмоқда. Шаҳардаги уй- жойларда ишчиларнинг маданий яшашлари учун ҳамма шароит муҳайё.

Мурунтов олтинпазларининг кўрсатаётган иш натижалари ҳам чакки эмас. Улар йилдан-йилга давлат хазинасини бойитмоқдалар. 1970 йилда ишлаб чиқариш плани анча ошириб бажарилди. Олтин саралаш комбинати коллективининг бу йилги меҳнати ҳам самарали бўлаётир.

КПСС XXIV съезди Директиваларида тўққизинчи беш йилликда олтин саноатини тағин ҳам ривожлантириш вазифаси қўйилди. Уни бажаришда мамлакатимизнинг Россия Федерациясидан кейин иккинчи валюта цехи бўлиб қолган Ўзбекистон олтин саноати коллективларининг хизмати ҳам катта бўлади. Шу кеча-кундузда Мурунтовда комбинатнинг иккинчи навбати қурилиши қизғин давом этаётир. Ишлаб турган олтин саралаш заводи коллективи эса меҳнат унумдорлигини ошириш ҳисобига мамлакатга кўпроқ олтин беришга ҳаракат қилмоқда.

ЯНГИ МЕДИЦИНА ОЛИЙ ЎҚУВ ЮРТИ

Ўзбекистоннинг пойтахтида яна битта медицина олий ўқув юрти — Ўрта Осиё педиатрия институти очилади. Бу институт касалхоналар, поликлиникалар, болалар муассасалари, махсус шифохоналар учун медик-мутахассислар тайёрлаб беради. Тошкент ва Андижон медицина институтларининг педиатрия факультетлари янги ўқув юртини очиш учун база бўлиб хизмат қилади. Бу ўқув юртида 36 та назарий ва клиник кафедра тузилади.

Студентлар билан амалий машғулотлар шаҳарнинг даволаш стационарларида, жумладан турли касалликларни даволайдиган касалхоналарда, клиникаларда, педиатрия, эпидемиология, микробиология ва юқумли касалликлар илмий тадқиқот институтларида ўтказилади.

Янги олий ўқув юрти учун Собир Раҳимов районидаги кўкаламзор массивлардан бирида 18 гектарли участка ажратилди. Институт ҳар йили 60 студентни ўз бағрига олади. Келгуси йилдаёқ тўртта ўқиш биноси, шундан кейин морфологик корпус, клиник касалхона ва поликлиника ишга туширилади. Унинг ёнгинасида икки минг ўринли студентлар ётоқхонаси ҳамда профессор ва ўқитувчилар учун уй-жой қад кўтаради.

УНВОНЛАР МУБОРАК!

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

И. К. НИКОЛАЕВГА «ЎЗБЕКИСТОН ССРДА ХИЗМАТ КЎРСАТГАН ИРРИГАТОР» ФАХРИЙ УНВОНИ БЕРИШ ТЎҒРИСИДА

Лойиҳалаш ташкилотларида узоқ йиллар самарали ишлаганлиги ҳамда республикада энергетикани ривожлантиришдаги катта хизматлари учун СССР Мелиорация ва сув хўжалиги министрлиги бош техника бошқармаси бошлиғининг ўринбосари Иван Константинович **Николаевга** «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган ирригатор» фахрий унвони берилсин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари А. АБДАЛИН.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари Ҳ. ПУЛАТОВА.

1971 йил 3 сентябрь.
Тошкент шаҳри.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

С. Г. ХАЧАТУРОВГА «ЎЗБЕКИСТОН ССРДА ХИЗМАТ КЎРСАТГАН ЭНЕРГЕТИК» ФАХРИЙ УНВОНИ БЕРИШ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон ССРда энергетикани ривожлантиришда кўп йиллар ишлаганлиги, гидротехника иншоотлари қурилишида актив қатнашганлиги учун «Гидропроект» институти Ўрта Осиё бўлимининг бўлим бош мутахассиси Сергей Григорьевич **Хачатуровга** «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган энергетик» фахрий унвони берилсин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари А. АБДАЛИН.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари Ҳ. ПУЛАТОВА.

1971 йил 3 сентябрь.
Тошкент шаҳри.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

В. Д. ФЛЕГОНТОВГА «ЎЗБЕКИСТОН ССРДА ХИЗМАТ КЎРСАТГАН ЮРИСТ» ФАХРИЙ УНВОНИ БЕРИШ ТЎҒРИСИДА

Ҳарбий прокуратура органларида кўп йиллар самарали ишлаганлиги, социалистик қонунчиликни мустаҳкамлаш ишидаги хизматлари учун Тошкент гарнизонининг ҳарбий прокурори Виктор Дмитриевич **Флегонтовга** «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган юрист» фахрий унвони берилсин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари А. АБДАЛИН.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари Ҳ. ПУЛАТОВА.

1971 йил 3 сентябрь.
Тошкент шаҳри.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

Т. А. ЛАСЬКОГА «ЎЗБЕКИСТОН ССРДА ХИЗМАТ КЎРСАТГАН МАДАНИЯТ ХОДИМИ» ФАХРИЙ УНВОНИ БЕРИШ ТЎҒРИСИДА

Партия органларида кўп йиллар ишлаганлиги ва меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялашдаги самарали фаолияти учун Ўзбекистон КП Фарғона область комитети лекторлар группасининг раҳбари Таисия Александровна **Ласькога** «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган маданият ходими» фахрий унвони берилсин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари А. АБДАЛИН.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари Ҳ. ПУЛАТОВА.

1971 йил 3 сентябрь.
Тошкент шаҳри.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

М. АБДУКАРИМОВ, Ю. М. ҒИЁСОВ, Б. ҲАМИДОВ, С. И. ШОКАРИМОВ ВА К. ЙЎЛДОШЕВЛАРГА «ЎЗБЕКИСТОН ССРДА ХИЗМАТ КЎРСАТГАН МАДАНИЯТ ХОДИМИ» ФАХРИЙ УНВОНИ БЕРИШ ТЎҒРИСИДА

Республикада матбуотни ва полиграфияни ривожлантиришдаги катта хизматлари учун ҳамда Андижон область «Коммунист» газетасининг биринчи сони чиққан кунга 50 йил тўлиши муносабати билан қуйидагиларга «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган маданият ходими» фахрий унвони берилсин:

Абдукаримов Муҳаммаджон — газетанинг ўз мухбири.

Ғиёсов Юсуф Муҳамедович — газета партия бўлимининг мудири.

Ҳамидов Баҳодир — область босмахонасининг верстальшиги.

Шокаримов Собир Иномбоевич — газета редактори.

Йўлдошев Карим — газета маданият ва турмуш бўлимининг мудири.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари А. АБДАЛИН.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари Ҳ. ПУЛАТОВА.

1971 йил 3 сентябрь.
Тошкент шаҳри.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

Ш. И. ЭРГАШЕВ ВА М. М. ПЕНСОНГА ЎЗБЕКИСТОН ССР ФАХРИЙ УНВОНЛАРИ БЕРИШ ТЎҒРИСИДА

ЎЗБЕКИСТОНДА КИНО САНЪАТИНИ РИВОЖЛАНТИРИШ СОҲАСИДАГИ ХИЗМАТЛАРИ УЧУН ҚУЙИДАГИЛАРГА ФАХРИЙ УНВОНЛАР БЕРИЛСИН:

«ЎЗБЕКИСТОН ССРДА ХИЗМАТ КЎРСАТГАН АРТИСТ»

Шуҳрат Иброҳимович **Эргашевга** — «Ўзбекфильм» киностудиясининг актёри.

«ЎЗБЕКИСТОН ССРДА ХИЗМАТ КЎРСАТГАН МАДАНИЯТ ХОДИМИ»

Мирон Максович **Пенсонга** — «Ўзбекфильм» студиясининг постановкачи-кинооператори.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари А. АБДАЛИН.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари Ҳ. ПУЛАТОВА.

1971 йил 3 сентябрь.
Тошкент шаҳри.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумида

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми матбуот ва полиграфия соҳасидаги кўп йиллик, самарали ишлари учун ва «Коммунист» газетаси биринчи сони чиққан куннинг 50 йиллиги муносабати билан Андижон область газетаси «Коммунист»нинг алоҳида намуна кўрсатган ходимлари, ишчи ва қишлоқ мухбирлари ҳамда босмахона ходимларидан бир группасини Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиги билан мукофотлади.

* * *

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми Ўзбекистон ССР гидроэнергетикасини ривожлантириш соҳасидаги кўп йиллик ва самарали ишлари учун «Гидропроект» институти Ўрта Осиё бўлими қурилиш ишларини ташкил этиш ва ишлаб чиқариш бўлимининг бош мутахассиси Владимир Иванович Тарасенкони Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиги билан мукофотлади.

* * *

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми республикада хореография санъатини ривожлантириш соҳасидаги катта хизматлари учун ва туғилган кунига 60 йил тўлганлиги муносабати билан Меҳнат Қизил Байроқ орденли М. Қори-Ёқубов номидаги Ўзбекистон давлат филармонияси «Лазги» ашула ва рақс ансамблининг бадиий раҳбари Гавҳар Артемовна **Раҳимовани** Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиги билан мукофотлади.

КПСС XXIV съезди ва халқаро ҳаёт масалалари

ИМПЕРИАЛИЗМ — ИНСОНИЯТ ДУШМАНИ

Ўртоқ Л. И. Брежнев томонидан Марказий Комитетнинг ҳисобот докладида таърифлаб берилган империализмнинг агрессив сиёсатига қарши, тинчлик, халқлар хавфсизлиги ва социал тараққиёт учун курашнинг асосий йўналишларини бутун дунё муҳокама қилмоқда. КПСС XXIV съездининг қарор ва ҳужжатларида халқаро вазиятнинг ривожланишига берилган баҳо империализм сиёсатида ҳозирги тараққиётнинг муҳим белгиларини чуқурроқ тушунишга ёрдам беради.

Ўтган беш йилликнинг энг характерли белгиларидан бири шуки, капитализм мамлакатларида ички қарама-қаршилик янада кучайди, ички ва ташқи сиёсатда қийинчиликлар кўпайди. Бу нарса, айниқса, капиталистик дунёнинг етакчи мамлакати — Америка Қўшма Штатларида яққол кўзга ташланмоқда. Агар ҳозирги пайтгача Ғарбда кимдир Америка капитализми бундай танглиқлардан холи деб ўйлаб юрган бўлса, АҚШда кейинги вақтда бўлиб ўтган воқеалар бундай хом хаёлларни бутунлай пучга чиқарди.

Р. Никсон президентлик лавозимида ўтирганида тинч музокаралар олиб боришни ваъда қилган эди. Лекин дунёнинг турли мамлакатларидаги турлича сиёсий қарашдаги кишилар Вашингтоннинг ҳозирги ҳукмрон доиралари «совуқ уруш» даврига қайтишга интилаётир деган бир фикрга келмоқдалар. Буни Никсон ҳукуматининг ички сиёсатида ҳам, ташқи сиёсатида ҳам кўриш мумкин. Ҳозир Қўшма Штатларда айнан бир вақтнинг ўзида бир неча танглик ҳақида ёзмоқдалар. Ҳукуматнинг Ҳинди-Хитой сиёсатидаги танглик, Сайгон қўшинларидаги танглик, иқтисодий танглик, ишсизлик, тинимсиз ўсиб бораётган инфляция, маънавий тушкунлик ва ниҳоят Никсон маъмуриятига бўлган ишончсизлик АҚШни ларзага солмоқда.

Пентагон маҳфий ҳужжатларининг «Нью-Йорк таймс» газетасида эълон қилиниши фақат Америка халқинингина эмас, балки бутун жаҳон жамоатчилигининг норозилигига сабаб бўлди. Бу ҳужжатлардан Вьетнамдаги агрессиянинг кенгайтирилиши халқни алдаш асосида олиб борилганлиги маълум бўлиб қолди. Араб ерларида Исроил босқинчилари қилаётган жиноятлар учун ҳам Қўшма Штатлар жавобгардирлар. Чунки Тель-Авивни АҚШнинг ўзи қурол-яроғ билан таъминлаб, унга ҳар томонлама ёрдам кўрсатиб ва қўллаб-қувватлаб келмоқда. Сўнгги ҳафталар ичида Исроилнинг айби билан бу районда аҳвол яна оғирлашди. Тель-Авив ҳукмдорлиги Бирлашган Араб Республикасига бўҳтон қилиб, Яқин Шарқдаги тангликни тинч сиёсий бартараф этишга халақит бермоқдалар. Хўш, АҚШ нима қилаяпти? У Исроилга қирувчи-бомбардимончи «Фантом» самолётларининг янги партиясини, бошқа реактив самолётларни шунингдек танклар, ракеталар, бомбалар ва электрон ускуналар юборишни, умуман ҳаммаси бўлиб бир миллиард долларлик қурол-яроғ етказиб бериш тараддудини кўрмоқда.

Америка сиёсатининг бошида турган кишилар тарих сабоқларидан кўз юмиб, япон милитаризмининг қайта туғилишига ҳар томонлама кўмаклашмоқдалар. Ҳозир улар капиталистик дунёда АҚШдан кейин иккинчи ўринга чиқиб олган Японияни ўзларининг Осиёдаги ҳарбий игволарида асосий иттифоқчисига айлантирмоқчи бўляптилар. Вашингтон «қузғунлари» Ғарбий Германиянинг милитаристик ва реваншист кучларини қўллаб келдилар ва ҳозир ҳам қўллаб-қувватламоқдалар. Америка пойтахтидаги маълум доираларнинг СССР билан ГФР ўртасида имзоланган шартномадан норози эканликларини билдиришлари бежиз эмас. Улар бу шартнома Европадаги кескинликни юмшатади, деб хавфсирашяпти.

АҚШ агрессив Шимолий Атлантика иттифоқининг ҳарбий тайёргарлигини кучайтиришни давом эттирмоқда. НАТО қуролли кучларининг маневрлари буни исботлаб турибди. Ана шундай маневрларда мухолиф сифатида Совет Иттифоқи, бошқа социализм мамлакатлари назарда тутилади. Маневрлар одатда НАТО мамлакатларида Советларга қарши ташвиқотлар авж олдирилган бир шароитда ўтказилади. Ана шу ташвиқотнинг мақсадини баён қилиб АҚШда чиқарилган «Серчлайт» китобининг муаллифлари шундай ёзадилар: «Биз ҳарбий кийим кийишга шай турган ёшлар авлодини етиштиришимиз керак. Бола янги жаҳон урушининг муқаррарлиги тўғрисидаги фикрга кўникиши керак. Бинобарин у Россияни қуролмасликка ўргатиши лозим».

Ҳа, жаноб империалистлар бизни қўролмасликларини жуда яхши биламиз. Аммо агар ўзларининг ҳарбий тайёргарликлари билан бизни қўрқитмоқчи бўлсалар, қаттиқ янглишадилар. Ленин партияси тарбиялаган, ўз ишининг ҳақлигига чуқур ишонувчи халқимизни ҳеч ким қўрқита олмайди. Биз тинчлик тарафдоримиз, лекин улуғ Ватанимиз хавфсизлигига, унинг иттифоқчилари ва дўстлари хавфсизлигига чанг солишга интилган ҳар қандай агрессорга қақшатқич зарба беришга ҳам тайёрмиз.

Империализм маддоҳларининг ҳеч қандай «назарий» баҳоналари капитал мамлакатларидаги социал низоларнинг кескинлигини юмшатишга қодир эмас. Меҳнаткашларнинг монополияларга қарши синфий жанглари йилдан йилга оммавий тус олмоқда. Агар 1965 йилда капиталистик дунёда 26 миллион киши иш ташлаган бўлса, 1969 йилда уларнинг сони 60 миллионга етди. Биргина 1970 йилнинг ўзида иш ташлашларда 65 миллион меҳнаткаш иштирок этди. Айни пайтда ишчиларнинг талаблари борган сари сиёсий тус олиб бормоқда.

Америка сиёсий раҳбарларининг мавқеи америкаликлар ўртасида тушиб кетмоқда. Улар ўз мавқеини бутун дунёда ҳам йўқотмоқдалар. Агрессия сиёсати ҳеч қачон ва ҳеч кимга шоншуҳрат келтирган эмас. У президент Никсонга ҳам, унинг маъмуриятига, шунингдек, Америка империализмининг малайларига ҳам шон-шуҳрат келтирмайди. Кейинги воқеалар буни яққол кўрсатиб турибди. Японияда Американинг ҳамфикрлари сиёсий мағлубиятга учрадилар. Токио ва Осака губернаторлари сайловларида демократик кучлар ғалаба қозондилар. Умумевропа кенгашини чақириш тарафдорларининг ҳаракати кучайиб бормоқда. Яқин Шарқда Араб Миллий Озодлик ҳаракати ўз кучларини бирлаштирмоқда.

Мана шуларнинг ҳаммаси КПСС XXIV съезди резолюциясининг қуйидаги хулосалари нақадар ҳаққонийлигини таъкидлаб турибди: «Капитализмнинг янги шароитларга мослашиш йўлидаги уринишлари унинг ижтимоий система сифатида стабиллашувига олиб келмайди. Капитализмнинг умумий кризиси ҳамон чуқурлашиб бормоқда. Давлат-монополистик тараққиёти капитализмнинг барча зиддиятларини кескинлаштиради, монополияларга қарши курашни кучайтиради. Ишчилар синфи бу курашда етакчи куч бўлиб майдонга чиқмоқда. Ишчилар синфи аҳолининг барча меҳнаткаш табақаларини ўзига жалб этувчи марказ бўлиб қоляпти».

Қўшма Штатларда баҳорги манифестациялар, бошқа мамлакатларда Америка империализми сиёсатига қарши чиқишлар Вашингтонни ҳанузгача игвогарлик сиёсатидан қайтара олмаётир. Олдинда ҳали оғир ва узоқ давом этадиган курашлар турибди. Лекин ҳеч шубҳа йўқки, халқаро ҳаракат майдонида империалистик кучларнинг мавқеи бўшашиб, унда халқ оммасининг роли ошиб бормоқда. Капитализм танглигининг чуқурлашиб бориши синфий курашни, тинчлик, социал ва иқтисодий тараққиёт учун курашни кучайтирмоқда.

Империализм ижтимоий система сифатида инсониятнинг социализм сари, озодлик, тинчлик ва демократия сари тарихий йўлидаги асосий ғов бўлиб қолмоқда. «Қаёққа қарасанг, — деб ёзган эди В. И. Ленин бундан ярим аср муқаддам, — ҳар қадамда одамзод дарҳол бемалол ҳал қила оладиган вазифаларни учратасан, киши. Капитализм ҳалақит бериб турибди. У тоғ-тоғ бойлик тўплаб олиб, одамларни шу бойликнинг қулларига айлантирди... Капитализм вақтида цивилизация, озодлик ва бойлик дейилганида тириклайин чириб кетаётган ва ёш авлоднинг яшашига йўл қўймаётган вз ёрилгунча семириб кетган бойни кўз олдингга келтирасан, киши». Империализм халқларнинг, социал тараққиётнинг ёвуз душмани эди ва шундай бўлиб қолади.

Қадимда вақтни икки юзли қилиб тасвирлашган: унинг бир юзи ўтмишга қараса, иккинчи юзи келажакка қараган. Бири ёш, иккинчиси эса кекса. Бу тимсол инсоният тарихининг тинимсиз оқимини, унинг кечаги куни билан эртанги куни ўртасида узвий боғлиқлик борлигини акс эттириб туради. Ҳар бир янги кун ўтган куннинг ишини давом эттиради, ҳар бир янги йил эски йилдан туғилади. Бироқ ўтмишда нима бўлган бўлса, унинг ҳаммаси ҳам қолавермайди. Эскирган ва ўз умрини яшаб бўлган ҳар бир нарса йўқолади. Унинг ўрнини эса янги, куч-қувватга тўлган ёш нарса эгаллайди...

Агар ҳозирги замонамизга назар ташласак, унинг ҳам икки юзи борлигини пайқаш қийин эмас: бири ўтмишга, иккинчиси эса келажакка қараб турибди. Унинг бири оҳори тўкилган буржуазия системаси бўлса, иккинчиси янги, социалистик тузум тимсолидир.

Тарих нуқтаи назаридан қараганда социализм ҳали ёш. У ўсиб, мустаҳкамланиб, буржуа тузуми устидан ўзининг устунлигини исботламоқда. Бизнинг давримизда миллионлар оммасини қамраб олган социализм ғоялари фақатгина улкан моддий куч бўлиб қолмай, у чинакам яшовчан социализм, кўпгина мамлакат ва халқларнинг жонли амалиётидир.

Жаҳон жамоатчилиги чуқур қониқиш билан шуни таъкидламоқдаки, партиямизнинг XXIV съезди тарих тарозусига тинчликнинг улуғвор программасини, шунингдек Совет Иттифоқи иқтисодий ва маданий қурилишининг улкан программасини, ижтимоий муносабатларни ва социалистик демократияни ривожлантиришнинг ёрқин программасини қўйди. Ер юзининг турли бурчакларидаги юз миллионлаб кишилар КПСС XXIV съезди Директиваларида тасдиқланган СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1971-1975 йилларга мўлжалланган беш йиллик планини Совет давлатининг янги тинчликсевар ҳужжати сифатида кутиб олдилар. КПСС XXIV съездига қилинган Марказий Комитетнинг ҳисобот докладида баён қилинганидек, «Совет Иттифоқи Коммунистик партияси ўз интернационал бурчини яхши англаб, халқаро ишларида бутун жаҳон антиимпериалистик курашини янада активлаштиришга, унинг барча иштирокчиларининг жанговар бирлигини мустаҳкамлашга ёрдам берадиган йўлни бундан буён ҳам амалга оширавериди».

Евгений БЛОК,
«Совет Ўзбекистони» халқаро шарҳловчиси, доцент.

Саид АҲМАД

ЯШИЛ ДАРВОЗА

ЁЗУВЧИЛАР ПАХТА ДАЛАЛАРИДА

◆ ◆

Кўҳна Бухородан Жилвон чўлига қараб кетяпман.

Минг бир афсоналарда куйланган, Шарқ шуароларининг назмига марвариддек тизилган бу қадимий шаҳарда тонггача мижжа қоқмаган эдим. Ойнинг ярим ўроғи минорадан минорага ҳатлаган сокин тунда не-не хаёллар сурмадим. Кўз олдимда ажиб донолар гавдаланди, жанггу жадалларнинг сурони қулоғим остида акс садо берди.

Чўлга қараб кетарканман, ҳали тунги хаёллар таъсиридан чиқмаган эдим. Ғиждувон йўлида Вобкент минорасига кўзим тушди. Автобусдагилар баравар деразадан бош чиқариб, ўша тарафга қарашди. Кимдир:

— Бу минора қанча баланд бўлса, ер тагига ҳам шунча чуқур кирган, — деб қолди.

Бошқа бириси:

— Миноранинг пойдеворига олтин ҳарсанг ётқизилган эмиш,— деб қўшимча қилди.

Йўловчиларнинг гапларига қулоқ солиб бораман.

— Ўрикда олтин моддаси бормиш. Қизилтепа ўригини еган кишининг ошқозони сира оғримасмиш.

— Тўғри. Илгариги замонда подшолар тилла пиёлада май ичишган. Давосини билишган бўлса керак-да. Тилла тиш ҳам еган таомдаги микробларни тозалаб ўтказармиш.

Бу гапларнинг якуни шу бўлдики, Бухоро тагида катта олтин запаси бор. Артезиан қудуқларидан, булоқлардан, ирмоқлардан келаётган сувлар шу олтинларни ялаб келармиш, тупроққа омуҳта қилармиш. Ана шунинг учун ҳам Бухоро қизлари чиройли, йигитлари соғлом, мевалари ширага бою, минг дардга даво бўлармиш. Бухоро қоракўлининг жилвасию жинггалаги ҳам шу сабабдан...

Бу гаплар қанчалик рост, билмайман. Лекин жуда-жуда ишонгим келарди. Аммо шунисига аминманки, бу хазина тупроқ тагида газ, олтин ва яна қанчадан-қанча ҳисобсиз бойликлар бор.

Боя йўловчи Вобкент минорасининг таги мунча чуқур, тепаси мунча баланд деганда бир гап кўнглимдан ўтган эди. Бухоронинг ўтмиши қанча чуқур-теран бўлса, келажаги ундан ҳам баланд эканига иқрор бўлгандим.

Янги беш йиллик режалари битилган қутлуғ китобда Бухоронинг оппоқ тонглари тўғрисида қанчалаб сатрлар битилган. Китобдаги режалар бугун янги ҳаёт нишонаси бўлиб кўз олдимизда пайдо бўляпти.

Беш йиллик тўнғичларини ҳар қадамда кўриш мумкин. Янги комбинат корпуслари кўтарилиб қолди. Янги совхозлар, конлар, чўл бағрига яшил поёндоз тўшаб бораётган ўнлаб колхозлар...

Ўртачўл этагидаги Жилвон массивида янги ташкил бўлган Ильич номли совхозга кетяпман. Янги совхознинг биринчи ҳосили шарафига бўладиган тўйга таклифнома юборишган экан. Дўстлар қувончига шерик бўлиш ниятида Тошкентдан Шофирконга йўл олган эдим.

Совхоз идораси олди гавжум. Кабинетларда тинмай телефон жиринглайди. Райондагилар директор Қули акани сўрашади. Қули ака эса далага чиқиб кетган. Эрталабдан бери бўлимларни айланади. Бугунги қизил карвонга қайси бўлим қанча пахта олиб боради, шуни аниқлаб юрибди.

Машина бортига илиш учун шиорлар ёзиляпти. Совхознинг қўлбола рассоми қизил алвонга «Беш йиллик тўнғич совхозининг тўнғич ҳосили Ватанга!» деган шиордан иккитасини ёзибди.

«Газик» машинаси идора олдига келиб тўхтади. Ундан этиклари, кителлари чангга беланган қотмагина бир киши тушди. Бу Қизилтепа, Ғиждувон, Вобкент тарафларда пахта миришкори, колхоз тузумининг моҳир ташкилотчиси деб ном олган Қули Рустамов эди. У атрофини ўраб олган, турли юмуш билан келган кишиларга битта гап айтди холос:

— Бугун қанақа кунлигини биласизларми? Энг яхши кийимларни кийиш керак. Орден-медалларни тақиб олинглар. Ахир, бу кунни қанчалик сабрсизлик билан кутгандик. Бугун бошқа гап қулоғимга кирмайди.

Директор ичкарига кирди. Мен ҳам эргашдим. У энди телефон трубкасини қўлига олган экан, мени кўриб жойига қўйди.

— Келинг, меҳмон, боя кўзим тушди-ю, алахсиб кетибман, — у кўрсаткич бармоғини боши устида айлантириб деди; — калла ҳозир мана бунақа бўлиб турибди. Тавба, яқин 30 йилдирки пахта ичидаман. Биринчи терим куни ҳамиша ҳаяжонланаман. Худди 1 сентябрь куни биринчи синфга ўқишга борадиган боладек шошаман. Эртага терим деган кечаси у ёқдан-бу ёққа ағдарилиб бедор тонг оттираман. Деҳқон боласи бўлганимданми, билмадим, менга ҳосил байрамидан зўр байрам йўққа ўхшайди. Бир менми десам бошқалар ҳам шунақа. Ҳай, майли. Аҳволлар яхшими? Хуш келибсиз.

Совхоз ишлари, бўлиб ўтган қийинчиликлар, сув жанжаллари тўғрисида анча гаплашиб қолдик. У гап орасида яна телефон трубкасини қўлига олди. Қули ака райком секретари Жўрақул Орипов билан гаплашарди. Бугун қанча пахта олиб бориши, неча машина, неча одам билан боришини айтиб уни хотиржам қилди.

Шу йил баҳор кезларида эндигина ерга чигит қадалаётган пайтда ҳам бир келиб кетган эдим. Шунда шофирконликлар Ильич номли совхозда уч оғайни механизаторлар бор, уччаласи бир бўлиб 42 гектар ерга чигит экишяпти. Бир сўзли йигитлар. Албатта қойил қилишади деб ишонч билан гапиришган эди. Шу гап эсимга тушиб сўраб қолдим:

— Жўрабой, Кенжабой, Арслонбойларни сўраётган бўлсангиз керак. Ишлари яхши. Умидимиз шулардан. Бугун уларнинг даласи дефолиация қилинди. Индиндан машинани далага солишади. Кеча кўпчилик ўртасида теримни тўрт кунда тамом қилиб, бошқаларга ёрдамга ўтамиз деб ваъда қилишди. Сўзининг устидан чиқадиган болалар. Уч ака-ука азаматларнинг ҳаммаси терим машинасини аъло даражада бошқаришади. Саратон жазирамасида ҳам даладан чиқишмайди. Ҳозир пахтасини кўрсангиз ҳайрон қоласиз.

— Бугун қизил карвонга қатнашишадими? — деб сўрадим.— Йўқ, — деди Қули ака. — То ўзимиз терган пахтани карвон қилмасангиз, бошқалар терган пахта карвони олдида гердайиб борамизми? — дейишяпти. Орияти зўр болалар-да. Индингача қолинг. Машинада териш қанақа бўлишини кўриб қўясиз.

Шундан кейин совхоз коммунистлари, бўлим бошқарувчиларининг ишларидан гап кетди.

Совхоз Жилвон каналидан сув ичар экан, Зарафшоннинг бир тармоғи шу совхоз далаларига етганда ерга шимилиб кетади. Етиб келгани ҳам офтоб тиғида исиб, қўл тиқса куйдирадиган даражага етади. Совхоз дирекцияси кўп кенгашлардан кейин артезиан қудуқлари қазишга аҳд қилди. Саратонга қолдирмай 24 артезиан қудуғи пармаланди. Ғўзалар авжи сув сўраган кунлари ер остидан шаффоф сув отилиб чиқди-ю, олапалак бўлаётган ғўзаларни яшнатиб юборди. Ана шундан кейин бир-бирига димоғфироғ қилиб юрган сувчилар чеҳра очиб гаплашадиган бўлдилар.

— Минг марта эшитгандан бир марта кўрган афзал. Юринг, сизни бир дала айлантириб келай.

Иккoвлашиб бўлимларни айлангани кетдик. Директор совхоз ишларидан гапирганда жиндек ошираётган бўлса керак деб ўйлаган эдим. Гаплари айни ҳақиқат эканига шиғил кўсак туккан орасида оппоқ бўлиб очилиб турган пахталарни кўрганимда иқрор бўлдим.

— Ялпи терим энди бошланади. Ниятимиз — шу сентябрь ичи теримни тамом қилиш. Ҳамма ишларимизни шунга мослаштирганмиз. Давлатга 2 минг 500 тонна пахта териб топширишимиз керак. Бу, план холос. Ҳосилни чамалаб, тўрт минг тонна топширишга аҳд қилдик.

Шу орада иккинчи бўлим шийпонига етган эдик. Ғўза орасидан шимининг чангини қоқа-қоқа бўлим бошқарувчиси Қурбон Салимов чиқиб келди.

— Мана ўзидан сўрайлик. Бўлим етти юз саксон бир тонна топшириши керак. Сўрайлик-чи, қанчага етказаркин?

Салимов саволни қайтаришимизни кутмай жавоб қилди:

— Икки баравар оширамиз, агар меҳмон ишонмасалар октябрнинг бошида келсинлар. Мана шу шийпонда мажбуриятни бажарганимиз шарафига қўй сўйиб, ош тортамиз.

Беихтиёр кўз илғамас пахтазорга қарайман. Этаги Жилвонга улашиб кетган кўм-кўк далада ора-сира кетмон бети ялтирайди.

— Сувчилардан Ориф Тоиров, Барака Ҳайдаровлар ғўзага сув тараб юришибди. Кечаю-кундузи шу аҳвол. Тиним билмайди азаматлар. Умуман бизда дала ишларининг ҳаммасига коммунистлар бошчилик қилишяпти. 82 коммунистнинг бирортасини ёмон ё ўртача ишлади деб айтолмайман. Қоракўл планини ошириб бажардик. Ҳаммаси аъло нав билан қабул қилинди. Тухум, сут, пилла планлари аллақачон бажарилиб бўлган. Бу йили Жилзондан 680 гектар ер очамиз. Янги беш йилликда янги очиладиган ерлар 2 минг гектарга етиши керак. Шу очиладиган ерларда ҳар бири уч ярим миллион сўм турадиган икки посёлка қурамиз, — дейди директор.

Яна дала айланамиз. Ҳар ерда терим тараддуди. Одамларнинг юзида, сўзларида эртага байрамни кутган бола қувончи барқ уриб турарди.

Ёнимда кекса, аммо ҳали шу кексаликка сўз бермаган бақувват, чайир Қули ака узун-узун қадам ташлаб боради. Ғўза оралаб юрганлар бир дам бош кўтариб унга салом берадилар.

Ҳар ким бугун бўладиган қизил карвонга бир қисим бўлса ҳам ўз улушини қўшиш ниятида далага чиққан. Йўл четида атрофига қизил алвон тутилган машиналар турибди. Пеш терганини пеш хирмонга ташиётган теримчиларнинг юриш-туриши бошқача.

Ахир, янги совхознинг биринчи терими, ким қанча тера олиши мавсум охирида маълум бўлади. Аммо Малика Облоқулова, Шодигул Ҳасанова сингари чаққон қизлар ҳалитдан ўзларини кўрсатиб қўйишди. Улар биринчи куниёқ 90 килодан пахта териб хирмонга олиб боришди.

26 терим машинаси кишнаб далага талпиниб турибди. Кеча машина теримига мўлжалланган далалар дефолиация қилинди. Икки кундан кейин бу машиналар гуррос далага югуради.

Жилвон чўли поёнсиз бўшлиқларга бошини тираб ястаниб ётибди. Назаримда, янги беш йиллик тўнғичи Ильич номли совхоз шу чўл бағрига томон ёзилган яшил поёндозга ўхшарди.

Шундай деб ўхшатгим келади-ю, ўз фикримдан қаноатланмайман. Яхшиси уни чўл тарафга очилган яшил дарвоза деб атай.

Кеч кирди. Вобкент томон карвонлар юра бошлади. Карнай-сурней, чирманда садолари янгради. Шу тўнғич карвон ичида менга таниш кишилар бор. Улар чеҳрасидаги табассумни кўриб турибман.

Бу табассумлар саратон куйдирган чеҳраларга жуда-жуда ярашади.

Бухоро области, Шофиркон райони.

Андижон области Ленин районидаги «Победа» колхозининг сут-товар фермасида илғорлар кўп. Сиз суратда кўриб турган Ҳ. Пирматова (чапдан) ва Н. Сотиболдиева ўртоқлар ҳам сигирлардан кўплаб серқаймоқ сут соғиб олишда пешқадамлик қилишяпти.

А. Тўраев фотоси.

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» МАТЕРИАЛЛАРИ ИЗИДАН

УЧҚЎРҒОНДА БОНГ УРИШ КЕРАК

«Учқўрғон районидаги «Октябрь» Энгельс номли, Калинин номли колхозларда бўлган киши ғўзаларни парвариш қилишда жиддий камчиликларга йўл қўйилаётганлигини кўриб, дили ранжийди». «Совет Ўзбекистони» газетасининг 29- июль сонида юқоридаги сарлавҳа остида босилган мақолада ана шу ҳақда гапирилган эди.

Учқўрғон район партия комитети редакцияга қуйидагиларни маълум қилди: мақола район партия комитети бюросида муҳокама қилинди. Ҳақиқатан ҳам бу йилги олинган социалистик мажбуриятга яраша ҳосил тўплашда, ғўза қатор орасига ишлов беришда, агротехника тадбирларини амалга оширишда камчиликларга йўл қўйилган.

Энгельс номли колхоз правлениеси раиси О. Сиддиқов, партия ташкилотининг секретари Қ. Қодиров ўртоқлар сусткашликка йўл қўйганлиги, меҳнат интизомини бўшаштириб юборганликлари учун қаттиқ огоҳлантирилди.

Шунингдек, «Октябрь», Калинин номли колхоз правлениеси раҳбарларининг эътибори ҳам колхоздаги мавжуд камчиликларни тузатишга жалб этилган.

БОҒБОНЛАР

Калинин районидаги «Партия XXI съезди» совхозининг боғларини айлангудек бўлсангиз, пенсионер отахонлар узумзорига кириб ўтишни унутманг. Улар етиштирган, ҳусайни, буваки-ю, қирмискаларни тановул қилинг. Отахонлар етиштирган ишкомларда қуёш ёғдусида товланаётган узумлардан татиб кўрсангиз уларга офарин демай иложингиз йўқ.

Хўш, бу пенсионер боғбонлар кимлар? Анави қорачадан келган, ёши 80 га яқинлашган бўлса-да, куч-ғайрати тўлиб-тошиб турган Маҳамад ота Ҳошимов звено бошлиғи. У пенсияга чиққанига беш йилдан ошган бўлсада, совхознинг 4 гектардан ортиқ ерида Яраш Жабоев, Ислом Аҳмедов, Тўхта Аҳмедов каби пенсионерлар билан меҳнат қилиб келаётир.

Мўйсафид пенсионер боғбонлар ўзларига бириктилган узумзордан ўтган юбилей йилида 15 тонна узум етиштирган бўлсалар, бу йили 20 тонна узум етиштиришга аҳд қилганлар.

Мана токзордамиз: узумлар қуёш ёғдусида кўзни қамаштириб, пенсионер боғбонлар меҳнатини кўз-кўз қилиб турибди. Ишком оралаб юрган сарингиз боғдан чиққингиз келмайди. Бундай ҳосил етиштиргунга қадар отахонлар озмунча меҳнат қилдиларми, ахир. Улар хомтокни ҳам, чопиқни ҳам, сув беришни ҳам биргалашиб маслаҳатлашиб ўтказдилар. Ёшларга ўрнак бўларли даражада меҳнат қилганликлари туфайли совхоз маъмурияти ҳар йили уларни пул мукофоти билан рағбатлантириб турибди.

Шу кунларда пенсионер боғбонлар етиштирган узумлар машиналарга ортилиб, шаҳар аҳолисининг дастурхонига узатилмоқда. Бу узумлардан тановул қилиб кўрган ҳар бир киши унинг боғбонларига раҳмат айтмоқда.

Ф. ИСАЕВ,
А. ФОЗИЛОВ.

АХБОРОТ

ЯНГИЕР

МЕХАНИЗАТОР ТАКЛИФИ

Пахтакор совхозининг техника хўжалиги бош инженери Шомил Сулаймонов ва катта инженер Қўшоқ Ҳошимовларнинг пахта териш машиналари шпинделларининг янгича нусхасидан фойдаланиш ҳақидаги таклифлари жуда қўл келяпти. Янги шпиндель ўрнатилиши пахта теришни осонлаштирди ва йилига қарийб 16.200 сўмдан зиёд иқтисод қилиш имконини беради. Шпинделлар эса машиналарга бир қўйилганча 2-3 мавсумга хизмат қилади.

ДАЛА ШИЙПОНИДА—МОРОЖЕНОЕ

Сирдарё областида энг йирик музхона ҳисобланган Янгиер «Хладокомбинати»нинг имкониятлари йилдан-йилга ортиб бормоқда. Яқинда музхонанинг яна икки янги цехи фойдаланишга топширилди. Бу цехларда мороженое ва вафель печеньелари тайёрланмоқда. Ишлаб чиқарилган маҳсулотлар Узоқов, Гагарин, Титов номли, «Дўстлик» ва «Пахтакор» совхозларига жўнатилди. Ҳар кеча-кундузда 4 тоннага етказиб мороженое ишлаб чиқараётган мазкур цех маҳсулотлари бу йилги пахта мавсумида махсус машиналар билан теримчилар ҳузурига — дала шийпонларига олиб бориладиган бўлди.

ГУЛ ВА БЕТОН

Янгиердаги темир-бетон буюмлари комбинати теварагини анвойи гуллар масқани деса арзигулик. Ҳозир бу ерда беш минг турдан кўпроқ турли хилдаги ранго-ранг гуллар эъзозлаб парвариш қилинмпти. Гулзор атрофидаги мевали, манзарали дарахтлардан иборат хиёбонларни айтмайсизми. Комбинат атрофини кўкаламзорлаштириш бригадасига моҳир гулчи А. Алексеева бошчилик қилмоқда. Корхона ишчилари гўзаллик ва нафосат ижодкорларидан беҳад миннатдор.

ДУГОНАЛАР МУСОБАҚАСИ

Гулистонлик Расима Гараевани шаҳар саноат комбинати тикувчилари ташаббускоримиз дейишади. Комсомол-ёшлар бригадаси аъзоси бўлган бу қиз биринчи бўлиб тўққизинчи беш йилликда 10 минг дона кўрпа ва турли хил сочиқ, костюмлар тикиб бериш таклифини киритди. Расиманинг бригадасида тиклаётган маҳсулотлар юқори сифатлилиги ва харидоргирлиги билан ажралиб туради. Дугоналар Р. Оқилова, С. Маҳмудова, Х. Абдурафиева, С. Холматова, Ю. Тўраева, Л. Титова ва бошқалар ҳам Расима изидан бориб, ҳар сменада қўшимча маҳсулот тайёрлашяпти.

В. САЖНОВ.

Фото лавҳалар

Улуғ Октябрнинг 54 йиллигини муносиб меҳнат совғалари билан кутиб олиш учун саноат корхоналари ва қурилиш майдонларида ўзаро мусобақа кун сайин кучайиб бормоқда. Сиз бу суратларда Қорақалпоғистон АССРнинг меҳнат зарбдорларидан бир нечасини кўриб турибсиз. Юқоридаги суратда Гулнора Раметова. У Нукусдаги «Қорақалпоғистон АССР 40 йиллиги» тикувчилик фабрикасида мотористка бўлиб ишлайди. Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати ўртоқ Г. Раметова кундалик топшириқларни мунтазам 130-135 процентдан адо этмоқда. Ўртадаги суратда эса Тахиатош гидроузели қурилишининг пешқадам бригада бошлиғи Кенжабой Елмуротов. У самарали иши учун яқинда Меҳнат Қизил Байроқ ордени билан тақдирланди. Пастдаги суратда «Ўзсельхозтехника»нинг Нукусдаги 1-автобазасида пешқадамлар сафида меҳнат қилаётган слесарь Утеш Жумамуродовни кўриб турибсиз. У ишлаётган коллектив Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг кўчма Қизил байроғини ва биринчи даражали пул мукофотини олишга муяссар бўлди.

Р. Саидов фотолари.

КИЕВДАН ХАТ

ҚАЙДАСИЗ, ҚУРОЛДОШЛАР?

Совет халқи учун оғир синов бўлган Улуғ Ватан уруши ғалаба билан тугаганига ҳам чорак асрдан сал кўп вақт ўтди. Ана шу буюк ғалабани қўлга киритишда турли миллат фарзандлари бир тану бир жон бўлиб жанг қилдилар. Уларнинг душман билан олишувда кўрсатган матонати ва жасорати Улуғ Ватан уруши жангномасига олтин ҳарфлар билан битилган.

1940—1941 йилларда мен шоир айтгандай «шер юракли» ўзбек ўғлонлари билан бирга хизмат қилганман. Улар билан бир қозондан овқат еб, бир кателокда чой ичганмиз. Мен ўшанда Ўзбекистонлик Ҳамдамов ва Нуримов деган йигитлар билан биргаликда дастлаб Львов областининг Уман, Глиян ва Житомир областининг Бердичев шаҳарларида 263-танкка қарши алоҳида дивизионда хизмат қилгандим. Гарчанд бу қуролдош дўстларимнинг фамилиялари ёдимда қолган бўлса-да, афсуски, уларнинг исмини унутганман.

Борди-ю, ушбу сатрларни ўқиб, бирга хизмат қилган давримизни эслаб, серқуёш ўлканинг мард ўғлонлари ўзларининг ҳозир қаердалигини ёзиб менга маълум қилсалар, беҳад хурсанд бўлиб, бошим кўкка етиб, қалбим тоғдек кўтарилади. Чунки, ўша ҳар қарич ер учун жон олиб, жон берилган йиллар ёдимга тушса, беихтиёр, қуролдошларим Ҳамдамов ва Нуримовларни қўмсайман. Улар билан кўришиб, суҳбатлашгим келади. Уларнинг ўшандан кейинги ҳаёти, оилавий аҳволини ва бошларидан кечирган саргузаштларини тинглаш орзуси мени ушбу хат орқали мурожаат қилишга мажбур қилди.

Жавобингизга мунтазирман, иссиқ дийдорингизни кўриш иштиёқидаман, азиз елкадош ва қуролдош дўстларим!

Менинг адресим: Киев шаҳри-3, Пушкин кўчаси 2—4/7 30-уй.

Дмитрий Никитович СУПРУН,
263-танкка қарши алоҳида дивизионнинг собиқ тўп командири.

КИТОБ ОФТОБ ДЕЙДИЛАР-У...

АҲОЛИ ЎРТАСИДА КИТОБ ТАРҚАТИШ ВА ПРОПАГАНДА ҚИЛИШНИ ТЕКШИРАМИЗ

Одамлар ақлининг чироғи ҳам, барча билимларнинг манбаи ва хазиналарнинг гавҳари ҳам китоб ҳисобланади. Хўш, шу нуқтаи назардан қараганда, Сурхондарё областида китобни меҳнаткашлар ўртасида кенг тарқатиш ва пропаганда қилиш ишлари қандай йўлга қўйилган? Шу мақсадда биз кўп жойларда бўлдик. «Облкниготорг» ва китоб магазинларининг ишини кўздан кечирдик. Китоб тарқатишда, хусусан, сиёсий адабиётни аҳоли ўртасида тарқатиш ва пропаганда қилишда Шеробод райони партия, совет, касаба союз, комсомол ва жамоат ташкилотлари вакилларининг иш тажрибаси диққатга сазовор.

Район партия комитети китобни пропаганда қилиш ва тарқатиш масалаларини ўзининг бюро йиғилишларида мунтазам муҳокама этиб, бу соҳадаги ишларни яхшилаш тадбирларини белгилаб келмоқда. Натижада кейинги пайтда район марказида иккита махсус китоб магазини ташкил этилди. Бу магазинлар орқали кейинги икки йилда 30 мингдан зиёд бадиий адабиёт, 13 мингга яқин сиёсий, илмий ва илмий оммабоп китоблар меҳнаткашларга тарқатилди.

Бундан ташқари райондаги колхоз ва совхозларда 52 та аралаш магазин бўлиб, уларда ҳам китоб савдоси яхши ташкил этилган. 1969—1971 йиллар мобайнида мазкур магазинлар орқали меҳнаткашларга 8 мингга яқин бадиий ва сиёсий адабиётлар сотилди. Колхоз ва совхозларда 17 та кутубхона бўлиб, улар 130 минг томлик китоб фондига эга. Сўнгги бир ярим йил ичида улардан 9 минг киши китоб олиб ўқиганлиги қайд қилинди. Шунингдек, район марказидаги иккита кутубхонада ҳам 50 минг томлик китоб фонди бор. Улардан меҳнаткашларга 5 мингдан зиёд китоб тарқатилди.

Райондаги партия ташкилотлари китоб тарқатиш ва уни пропаганда қилишда хўжаликлардаги сиёсий маориф уйлари, агитпунктлар, мактаблар, дала шийпонларидан кенг фойдаланмоқдалар. 26 та мактаб ҳузурида ташкил этилган буфет-магазинларда ўқувчилар учун дарсликлар сотиш билан бир қаторда бадиий ва сиёсий адабиётлар савдоси ҳам ташкил этилган. Узоқ яйловларда яшаётган чўпонлар ўртасида китоб пропагандасини яхшилаш мақсадида 25 та кўчма кутубхона ташкил этилди.

Ўтган йили ва шу йилнинг ўтган даврида Шеробод районида турли темаларда 38 марта китобхонлар конференцияси бўлиб ўтди. Бундан ташқари шу давр ичида икки марта китоб байрами, 5 марта китоб ойлиги, 10 марта китоб ҳафталиги ташкил этилди. Актив комсомоллар ёрдамида китобни меҳнаткашларнинг уйларига олиб бориб тарқатиш усули кенг жорий этилмоқда.

Бироқ, ҳамма жойда ҳам китоб тарқатиш ва уни пропаганда қилиш Шеробод районидагидек кўнгилдагидек боряпти, деб бўлмайди. Бунга мисол қилиб шерободликлар билан бир ариқдан сув ичаётган қўшни Гагарин районидаги аҳволни олиб кўрайлик. Район марказида якка ю, ягона китоб магазини бор. У ҳам жуда кўримсиз ва тор бинода жойлашган. Махсус омборхона бўлмаганлигидан ҳамма китоблар аралаш-қуралаш бўлиб ётибди. Магазин (мудири С. М. Тимошенко)нинг китоб фондида бўлмаган, фактурада кўрсатилмаган кўплаб эски китобларни сотаётганлиги аниқланди. Чунки аҳоли ўртасида китоб тарқатиш ва пропаганда қилиш иши билан районда ҳеч қайси ташкилот шуғулланмайди. Район партия, совет, комсомол ташкилотлари идеология ишининг бу муҳим томонини унутиб қўйганга ўхшайди.

Термиз шаҳридаги «Облкниготорг»га қарашли магазинлар, китоб базалари, омборхоналар ва кутубхоналарни кўздан кечирганимизда жуда ачинарли фактларга дуч келдик. Китоб савдоси билан шуғулланувчи ташкилот ва муассасаларнинг бирортасида ҳам янгидан олинаётган китобларнинг картотекаси йўқ.

Юқоридагилардан ташқари китоб бозорлари, ярмаркалари ташкил этиш, колхоз ва совхозларнинг дала шийпонларига китоб жўнатиш, комсомоллар ва мактаб ўқувчилари ўртасида китоб тарқатишни кучайтириш ишлари ҳам жуда бўш ташкил этилган. Биз бунинг сабабини «Облкниготорг» бошлиғи З. А. Сейдалиевадан сўраган эдик. У шундай деб жавоб қилди: «Китоб савдоси планлари областимизда ҳамма соҳалар бўйича мунтазам равишда ошириб бажарилаётганидан кейин ярмарка ва китоб бозорлари ташкил этиш, жойларга китоб жўнатиш ва бошқа ташвишларга нима ҳожат бор?»

Ўқитувчилар ўртасида китоб тарқатиш ишлари ҳам ёмон йўлга қўйилган. Область халқ маорифи бўлими ва унинг шу иш билан бевосита шуғулланувчи ходими А. Шаймонов дарсликларни ўз вақтида тарқатиш, ўқитувчилар ва ўқувчилар ўртасида бадиий ва сиёсий адабиётларни пропаганда қилиш иши билан жуда суст шуғулланмоқда.

Матлубот кооперацияси йўли билан китоб тарқатиш иши устида ҳам тўхталиб ўтишга тўғри келади. Кейинги пайтда қишлоқ магазинларида китоб сотишнинг аҳволи талабга жавоб бермай қўйди.

Область партия комитети китоб савдоси, уни тарқатиш ва пропаганда қилиш соҳасида ҳозиргача давом этиб келаётган жиддий хато ва камчиликларни тезда бартараф этиш чораларини кўради ва китобга нисбатан нотўғри муносабатда бўлаётган раҳбарлардан қатъий масъулият талаб қилади, деган умиддамиз.

А. ХАЛИЛОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ЎЛКАМИЗ НОЗ-НЕЪМАТЛАРИ

АСАЛ АНЖИРЛАР

ҚУЁШДАН НУР ЭМИБ АНЖИР пишиб ётибди. Анжирзордан ҳатто боварилар аримайди, улар ўз масканини шу ерга кўчиришган. Соҳибжамол қизлар сават-сават анжир кўтариб, машиналарга юклашади. Анжир ортган машиналар шаҳар томон ошиқади. Анжир бозори ҳамиша гавжум.

— Бай-бай, ҳар донаси кафтингизни босгудек! — дейди харидор нуроний отахон. — Ширинлигини айтмайсизми! Шираси лабингизга чиппа ёпишиб қолади, тилни ёради — тилни...

Отахон айтганича бор. Ўзбекистон — қуёшистон анжири еганнинг тишида, емаганнинг тушида қолади. Асал анжирлар деб таърифлашларининг боиси ҳам худди шунда!

Ўзбекистонимизда ҳар йили анжирдан мўл ҳосил етиштирилади. Асосий анжирзорлар — Фарғона областида. Ленинград районидаги Оққўрғон қишлоғи анжирзорлари, Марғилон, Қуванинг сахий ерларида битган анжирлар, Қашқадарёнинг машҳур Кўчкак анжири, хуллас, ҳамма-ҳаммасининг довруғи бир достон. Бизнинг асал анжирларимизни Ватанимиз юраги — Москвада, муаззам Ленинградда, индустриал Уралда хуш кўришади, соҳибкорига балли, деб тановул қилишади. Аёзли кунларда мураббосининг тансиқлигини айтмайсизми!

Ўзбекистон анжирининг ажойиб хусусиятлари бор. Унинг таркибида 10-28 процент шакар, 0,12-0,35 процент кислота ва жуда кўп витаминлар мавжуд. Боғларда анжирнинг неча ўнлаб хили пишади. Қора анжир, оқ анжир, шафтолисимон анжир... қайси бирини таъриф-у тавсиф қилайлик.

Тилни ёрувчи, дилни эритувчи асал анжирларимизнинг таъриф-у тавсифини шоир, тасвирини фақат наққош ёхуд мўйқалам эгаси ҳам тўла тасвирлай олмаса керак. Шундай машҳур ва манзур бизнинг анжиримиз.

ЧЕТ ЭЛЛАРДА

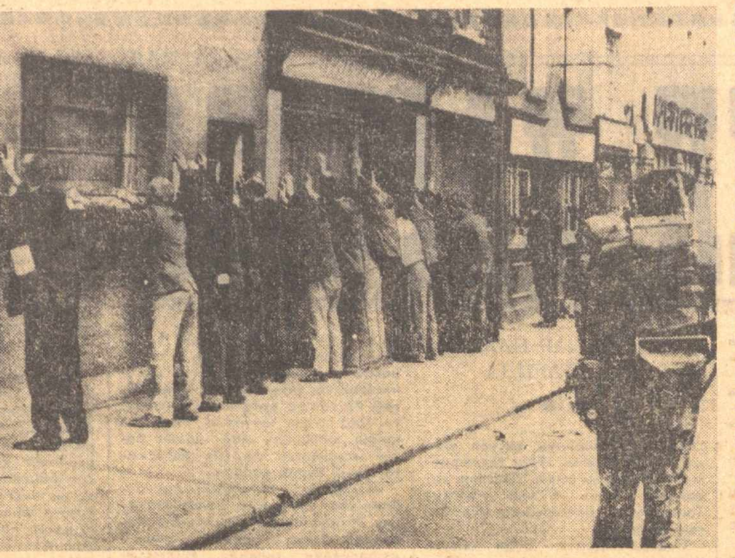

Шимолий Ирландияда вазият ҳамон кескин. Лондон ва Ольстер ҳукуматлари буйруқларини бажариш юзасидан Англия қўшинларининг бу ерда ўтказаётган «операция»ларидан маҳаллий аҳолининг қаҳр-ғазаби борган сари қайнаб-тошяпти. Суратда: инглиз қўшинлари бир гуруҳ белфастликларни тинтув қиляпти. ТАСС фотоси.

ЖАЗОИР ЯРМАРКАСИДА

ЖАЗОИР, 3 сентябрь. (ТАСС). Жазоирдаги 8-халқаро ярмаркада Совет Иттифоқи миллий куни нишонланди. Ташқи савдо министрининг ўринбосари Н. Г. Осипов бошчилигида бу ерда турган совет делегацияси миллий кун муносабати билан ўтказилган тантанали маросимда хозир бўлди.

Ярмаркадаги совет павильонида одам жуда кўп. СССРнинг 17 та ташқи савдо бирлашмаси Советлар мамлакатининг иқтисодий ва социал соҳаларда эришган муваффақиятларини акс эттирувчи 3 мингта экспонат кўрсатмоқда. Шуниси эътиборга сазоворки, кўрсатилаётган экспонатларнинг кўпчилиги Осиё ва Африкадаги ривожланиб бораётган мамлакатларнинг эҳтиёжини назарда тутиб танланган.

Жазоирликлар Совет Иттифоқининг космик фазони ўзлаштириб боришига бағишланган панорама олдида узоқ-узоқ тўхталиб қолмоқдалар.

Китоб стендларига ҳам эътибор катта. Бу стендларда В. И. Ленин асарлари, совет мамлакати тўғрисидаги китоблар, дарсликларни кўриш мумкин.

Павильонни келиб кўрувчилар таассуротлар дафтарига ёзиб қолдирган фикрларида дўстона Совет — Жазоир муносабатларини бундан буён ҳам мустаҳкамлашга ,икки мамлакат ўртасида ҳар томонлама ҳамкорлик қилишга истак билдирмоқдалар.

ЁШЛАР СЛЁТИ

САНТЬЯГО, 3 сентябрь. ТАСС мухбири А. Медведенко хабар беради: Шимолий Америка ва Латин Америкаси ёшларининг Вьетнам, Лаос ва Камбоджа халқлари билан бу ерда ўтказилаётган халқаро бирдамлик учрашувининг биринчи ялпи мажлиси қаҳрамон Вьетнам халқининг АҚШ агрессиясига қарши курашига бағишланди. Делегатлар Америка империализмининг Шарқи-Жанубий Осиёдаги жиноий сиёсатини кескин қораладилар. Нотиқлар бутун жаҳон ёшларини империалистик агрессияга қарши янада активроқ кураш олиб боришга, ўз мустақиллиги учун курашаётган халқлар билан бирдамлик ҳаракатини мустаҳкамлашга даъват этдилар.

Ялпи мажлислар давлат техника университетида ўтказилмоқда. Жаҳон Демократик ёшлар федерацияси ва Халқаро студентлар союзининг ташаббуси билан шу университет территориясида халқаро бозор ишлай бошлади. Бу бозорда жаҳондаги деярли барча мамлакатларнинг ҳар хил значоклари ва сувенирларини сотиб олиш мумкин. Бундан тушган пул Ханойда госпитал биносини қуриш фондига топширилади.

ҲИМОЯ ЧОРАЛАРИ

НЬЮ-ЙОРК, 3 сентябрь. (ТАСС). Канада ҳукумати Қўшма Штатларнинг импортдан олинадиган солиқни 10 процент кўпайтириш натижасида зарар кўрадиган Канада саноати тармоқларини ҳимоя қилмоқ учун махсус чоралар кўриш пиятидадир. Бош министр П. Э. Трюдо кеча министрлар кабинетининг мажлисидан кейин ўтказилган матбуот конференциясида нутқ сўзлаб, шу ҳақда гапирди.

Информация агентликларининг хабар беришича, махсус чоралар тўғрисидаги масала келгуси ҳафтанинг бошларида парламент муҳокамасига қўйилади. Трюдо бундай деди: Канада ҳукумати Канададан Қўшма Штатларга юбориладиган товарларга ана шу қўшимча солиқни жорий қилмаслик тўғрисидаги илтимосига АҚШдан шу вақтгача жавоб олмади.

АЖАЛ ҚУРОЛИНИ СОТИШ ТЎҒРИСИДА БИТИМ

ВАШИНГТОН, 3 сентябрь. (ТАСС). АҚШ «Фантом» типидаги 175 қирувчи-бомбардимончи самолётни Германия Федератив Республикасига сотиш тўғрисида ГФР билан битим тузди. Ғарбий Германия бу самолётлар учун тахминан 750 миллион доллар пул тўлайди. Мудофаа министри Лэйрд шу тўғрида гапирди.

ХИТОЙ МАЪМУРЛАРИ УНАМАДИ

ПЕКИН, (ТАСС). 3 сентябрда милитаристик Япония тор-мор этилган кун санаси муносабати билан 25 августда СССРнинг ХХРдаги элчихонаси Хитой территориясида ҳалок бўлган совет жангчиларининг ёдгорликларига гулчамбарлар қўйиш мақсадида Харбин, Шэнян, Люйшунь (Порт-Артур), Дальний ва Ухань шаҳарларини зиёрат қилиш учун Хитой маъмурларидан рухсат сўради.

Аммо СССР элчихонасининг ходимларига ва элчихона ҳузуридаги ҳарбий атташатга фақат биргина Ухань шаҳрига бориш учун рухсат берилди. Хитойнинг шарқи-шимолини япон босқинчиларидан озод этиш учун асосий жанглар олиб борилган ва хитой халқининг мустақиллиги учун, ер юзида тинчлик ўрнатиш учун кўпгина совет жангчилари ўз ҳаётларини қурбон қилган бошқа шаҳарларни зиёрат қилишга рухсат берилмади.

ҚЎШМА ДЕКЛАРАЦИЯ

БОГОТА, 3 сентябрь. ТАСС мухбири Р. Князев хабар беради: Чили ва Колумбия президентлари Боготадаги президент саройида имзолаган қўшма декларацияда «Халқларнинг ўз тақдирини ўзи белгилашини ва бошқа давлатларнинг ички ишларига аралашмаслик принципини ҳурмат қилиш йўли билангина давлатлар ўртасида самарали ҳамкорлик бўлиши мумкин» деган сўзларни тантанали суратда изҳор қилдилар.

Бу декларация Чили давлати бошлиғининг Колумбияга қилган тўрт кун мобайнидаги расмий дўстона визити натижасида тузилди. Ҳар икки давлатнинг тинч-тотув яшаш принципларига тарафдор эканлиги ва Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг Уставини ҳурмат қилаётганлиги декларацияда таъкидлаб ўтилади.

Ҳар қандай давлатнинг бошқа давлатга тазйиқ ўтказиш учун иқтисодий ёки сиёсий тусдаги тадбирларни қўлланишини таъқиқлайдиган принцип алоҳида уқтириб ўтилади.

Ҳар икки президент атом энергиясидан фақат тинчлик мақсадларида фойдаланиш, Латин Америкаси мамлакатларининг ҳарбий харажатларини қисқартириш, ўз мамлакатларининг қолоқлигига барҳам бериш учун куч-ғайратларини сарфлаш зарур эканлигини айтди.

Қўшма декларациянинг талайгина қисми халқаро иқтисодий муносабатлар проблемаларига бағишланган. Унда, жумладан, иқтисодий жиҳатдан тараққий этган баъзи мамлакатларнинг ривожланиб бораётган мамлакатларга катта зарар етказувчи савдо сиёсати қораланади.

ФУТБОЛ

ЯШИНГА ОЛҚИШЛАР

Чаққонлик ва абжирлик, тўпни аниқ нишонга олишда «футбол қироли» деб ном олган бразилиялик Пеле шуҳрат қозонган, тўпларни тўрга урилишдан сақлашда жаҳон футболининг энг моҳир дарвозабони Лев Яшин донг таратган десак муболаға бўлмас. Ўтган сешанба куни Яшин шарафига ўтказилган яна бир ўйинда олқишлар янгради. Италиянинг Милан шаҳрида мухлислар билан лиқ тўла Сан-Сиро стадиони минбарида италиялик футболчилар капитани Факетти Яшинга олтин медаль топширди.

Жаҳон футбол юлдузлари терма командаси билан италиялик ветеран ўйинчилар учрашуви олдидан ўтказилган бу маросимдан кейин Яшин дарвозада турди. Командада моҳир футболчилардан бразилиялик Гарринча, Тостао, Виницио, англиялик Коэн, португалиялик Виргилио ва бошқалар иштирок этишди. Италия командасида эса Розин, Роботти. Мора, Анжелилло, Паскуттиларнинг номларини учратиш мумкин эди.

Ўйиннинг 9-минутида Тостао киритган тўп билан ҳисоб очилди. Кейин, майдон эгаларидан Фирмани билан Паскутти тўп киритишди. Тостао ҳисобни 2:2 қилади. Танаффусдан кейин мазкур ўйин қоидасига кўра Яшин майдондан чиқиши керак эди. Лекин мухлисларнинг қарсак ва олқишлари бунга йўл бермади. Дарвозабонимиз ўз ўрнида қолди. Умумий ҳисоб 4:2 билан италияликлар фойдасига ҳал бўлсада, бу ўйин совет футболчисига бўлган меҳр намойишига айланди.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

9.50 — ТОШКЕНТ. **Ўзбек тилида:** 9.55 — Телефильм, 10.20 — Концерт, 10.55 — МОСКВА, 16.55 — ТОШКЕНТ. **Ўзбек тилида:** 17.00 — Ўқувчилар учун, 17.30 — Ахборот (рус тилида), 17.40 — **Меҳрибонлик** (бадиий фильм), 18.55 — Телеочерк, 19.05 — Ахборот, 19.20 — **Халқ талантлари — Қобилжон Юсупов**, 20.00 — МОСКВА.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

11.00 — ТОШКЕНТ. **Ўзбек тилида:** Ота-оналар учун консультация, 11.30 — **Сафдан ташқари хизматга лойиқ** (бадиий фильм), 15.50 — МОСКВА, 20.00 — ТОШКЕНТ. **Ўзбек тилида «Гўрўғли ва Бозирғон»** (1-қисм). 20.30 — **Нил дарёси соҳилларида.** 20.40 — **«Гўрўғли ва Бозирғон»** (2-қисм). 21.45 — Москвада ўтказилган «Қовун сайили» қатнашчилари — колхоз бадиий ҳаваскорлари ижросида концерт. 22.00 — **Чорраҳа** (бадиий фильм).

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

18.40 — ДУШАНБА КЎРСАТАДИ.

КИНО

ҚИШКИ БИНОДА

Қора Лола — «ЎЗБЕКИСТОН» (жуфт соатларда).

Етти оға-ини Червинлар (кундуз соат 1, 5, кеч 8.45 ва 10.30 минутда), **Асовга тушов** (кундуз соат 2.30 ва 6.30 минутда) — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ».

Ҳалокат қалъаси — «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Сангам (3 серия, ўзбек тилида) — НАВОИЙ номли (кундуз соат 12, 4, кеч 8 да).

Музланган (кундуз соат 11, 1, 3 да), **Музика садолари** (кундуз соат 5.30 ва кеч 8.30 минутда) — САНЪАТ САРОЙИ.

Рюбецаль сари йўл — «ЎЗБЕКИСТОН» (эрталаб соат 10 да), — «КЎКЧА» (кундуз соат 5 ва кеч 7 да).

Хаёлпараст изқувар — «ВОСТОК», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», «МОСКВА» (жуфт соатларда), «ДРУЖБА», «СПУТНИК» (кундуз ва кечқурун).

Бегуноҳ бўлса, озод эт — «КЎКЧА» (кундуз соат 11 ярим, 1, 3, кеч 8.45 минутда).

Шайтоннинг малайлари — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (тоқ соатларда).

Эркаклик даъвоси — «СПУТНИК» (кундуз соат 11 да).

ЁЗГИ БИНОДА

Леди Гамильтон — «РАКЕТА».

Катта сайр (2 серия) — ТЕЛЬМАН номли.

Ҳалокат қалъаси — «ХИВА».

Рюбецаль сари йўл — «ФЕСТИВАЛЬ».

А. НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИ
4 СЕНТЯБРДА
1971—1972 ЙИЛЛАР МАВСУМИНИ

«ДИЛОРОМ»

(4 кўринишли)
операси билан очади.

СССР халқ артистлари С. ҚОБУЛОВА, Г. ИЗМАЙЛОВА;

Ўзбекистон ССР халқ артистлари С. ЯРАШЕВ, Ж. НИЗОМХУЖАЕВ, Н. ҲОШИМОВ, К. ЮСУПОВА;

Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист С. БЕНЬЯМИНОВлар қатнашадилар.

Дирижер — СССР халқ артисти М. АШРАФИЙ.

Опера кеч соат 7 ярмида бошланади.

Билетлар сотилмоқда.

СИРДАРЁЛИК ҲАВАСКОРЛАР ГДРДА

Сирдарё область бадиий ҳаваскорлик ансамбли иштирокчилари ўз ўлкасининг санъатини, музика ва замонавий рақсини намойиш қилиш учун Германия Демократик Республикасидаги дўстлари ҳузурига боришди. Ҳаваскор санъаткорлар орасида педагог Баёнқул Норматов, студент Саодат Холназарова, фармацевт Зуҳра Убайдуллаева, ўқувчи Хурсанд Дадабоевалар бор.

Республикамизнинг бадиий ҳаваскорлари сентябрь ойи давомида Венгрия саҳналарида ҳам санъатларини намойиш қиладилар. Наманган областидаги «Дилшод» халқ ансамбли шу кунларда Венгрия сафарига ҳозирлик кўрмоқда.

(ЎзТАГ).

ЗАНГОРИ ЭКРАНДА

Тошкент телестудиясининг ҳафталик программаси

6 СЕНТЯБРЬ, ДУШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

12.30 — МОСКВА, 19.00 — ТОШКЕНТ, 19.05 — **Рус тилида**, «АХБОРОТ». 19.15 — «Ҳеч ким унутилмаган, ҳеч нарса унутилмайди», 19.45 — **Ўзбек тилида:** Оламда нима гап? 20.05 — Ўзбекистонда қозоқ адабиёти ва декадаси олдидан: Бибигул Тулегенова куйлайди, 20.30 — «Ахборот» информацион программаси, 20.45 — Телевизион новеллалар театри, 22.00 — МОСКВА, 22.30 — Рангли телевидение. **Футбол.** ЦСКА — «ТОРПЕДО» (Москва).

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

17.55 — ТОШКЕНТ, 18.00 — **Рус тилида.** Мультфильм. 18.30 — Ўзбекистон халқ санъати, 18.50 — Реклама, 19.00 — МОСКВА, 22.00 — Тошкент. «Бир районда» (бадиий фильм). Ўзбек тилида.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

18.00 — ДУШАНБА.

7 СЕНТЯБРЬ, СЕШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

13.00 — МОСКВА, 19.00 — ТОШКЕНТ. 19.05 — Ўқувчилар учун адабий топишмоқ (ўзбек тилида), 19.35 — **Рус тилида:** «Ахборот» 19.45 — **Ўзбек тилида:** Чангни Рустам Неъматов чалади. 20.15 — «АХБОРОТ». 20.30 — «Суръат ва сифат». Қишлоқ хўжалик ходимлари учун кўрсатув, 20.50 — «Тўйларимиз ҳақида ўйларимиз», 20.55 — Кўрсатувлар программаси, 22.00 — МОСКВА.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

17.55 — ТОШКЕНТ, 18.00 — **Рус тилида:** Болалар учун «Бир, икки, уч» кинофильм. 18.25 — Кармисова куйлайди», фильм-концерт. 18.55 — Реклама, 19.00 — МОСКВА, 22.00 — ТОШКЕНТ. **Ўзбек тилида:** «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Ғазалхон ёшлигим», 22.40 — «Осетия афсонаси» (бадиий фильм).

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

19.00 — ТОШКЕНТ. Ўқув кўрсатувлари программаси. Эстетика асослари. Эстетика фани нима ўргатади? (Рус тилида). 19.40 — Учрашув. 20.10 — «Автомобилдан сақланинг» (бадиий фильм).

8 СЕНТЯБРЬ, ЧОРШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

13.00 — МОСКВА, 17.55 — ТОШКЕНТ, 18.00 — «Юлдузча» тележурнали (ўзбек тилида). 18.40 — **Рус тилида:** «АХБОРОТ», 18.50 — **Ўзбек тилида:** Журналистларнинг халқаро бирдамлик кунига бағишланган кўрсатув, 19.05 — Ўзбекистон телевидениеси оркестрининг концерти, 19.45 — «АХБОРОТ», 20.00 — МОСКВА.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

ЎҚУВ ПРОГРАММАСИ КЎРСАТУВЛАРИ

11.30 — Физика «Жисмларнинг ички энергиясини ўрганиш усуллари» (ўзбек тилида), 12.00 — Ўқув фильми, 12.25 — Физика, 7-синф. «Жисмларнинг ички энергиясини ўрганиш усуллари», (рус тилида), 17.30 — МОСКВА, 20.00 — ТОШКЕНТ. Ўзбек тилида: «Сиҳат-саломатлик», илмий-оммабоп программа, 20.40 — «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Мардлик-мангулик», 21.20 — «Рақс гулдастаси» (концерт), 22.20 — «Ярим аср йилномаси», 1950 йил, 22.50 — Ўзбекистонда қозоқ адабиёти ва санъати декадаси олдидан: «Қозоқ куйлари».

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

ТОШКЕНТ ЎҚУВ КЎРСАТУВЛАРИ ПРОГРАММАСИ.

19.00 — Эстетика асослари. 8-10 синф. (ўзбек тилида).

9 СЕНТЯБРЬ, ПАЙШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

13.00 — МОСКВА, 19.00 — ТОШКЕНТ, 19.05 — **Рус тилида:** «АХБОРОТ», 19.20 — «Автоинспектор бюллетени», 19.45 — **Ўзбек тилида:** «АХБОРОТ», 20.00 — Шеърият мухлисларига, 20.25 — Ҳинд кинофильмларидан куйлар, 20.15 — Рангли телевидение. «Ўзбекистон совғалари», 21.40 — Миллионлар ленинча университети, 22.00 — МОСКВА, 22.30 — ТОШКЕНТ. Ўзбек тилида: Машина — пахтакорлар кўмакчиси, 22.50 — «Қизил палатка» (бадиий фильмнинг биринчи серияси, рус тилида).

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

17.50 — ТОШКЕНТ, 17.55 — Рус тилида, болалар учун кинофильм, 18.20 — «Старшеклассник» программаси. Н. А. Некрасов туғилган куннинг 150 йиллиги олдидан, 19.00 — МОСКВА, 22.00 — ТОШКЕНТ. «Буни ҳар ким билиши керак» (ўзбек тилида). 22.30 — МОСКВА.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

20.00 — ТОШКЕНТ. Фильм-концерт, рус тилида. 20.30 — «Энг катта ғалаба» телеспектакль (рус тилида), 12.15 — «Алдар кўса» (бадиий фильм, ўзбек тилида).

10 СЕНТЯБРЬ, ЖУМА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

13.00 — МОСКВА, 19.00 — ТОШКЕНТ, 19.05 — **Рус тилида:** «АХБОРОТ», 19.15 — **Ўзбек тилида:** «Диққат газ!» 19.30 — М. Левиев «Сухайль ва Меҳри», 21.30 — КПСС XXIV съезди қарорлари — ҳаётга! «Юксалиш программаси», 21.55 — Кўрсатувлар программаси, 22.00 — МОСКВА. 22.30 — Футбол. «СПАРТАК» (Москва) — ЦСКА.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

17.50 — Тошкент, 17.55 — Болалар учун кинофильм (рус тилида), 18.20 — Спорт янгиликлари, 19.00 — МОСКВА. 22.00 — ТОШКЕНТ, **Ўзбек тилида:** «Ягона оилада», 22.15 — «Мерседес» муаммоси» (бадиий фильм ўзбек тилида).

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

20.00 — Классик музика саҳифалари, 20.40 — «Тўлқинда — 0,2» (ўзбек тилида), 21.10 — Реклама, 21.20 — «Бир кеча» (бадиий фильм).

11 СЕНТЯБРЬ, ШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

9.30 — ТОШКЕНТ, 9.35 — Ўзбек тилида «Дўстлик чаманзори» концерт, 10.10 — «Қаҳрамонликка чорловчи ҳаёт» телефильм. 10.55 — МОСКВА. 16.55 — ТОШКЕНТ. 17.00 — Ўқувчилар учун: Оталаримиз жасорати (ўзбек тилида». 17.30 — «АХБОРОТ». **Рус тилида**, 17.45 — Ёшлик студияси кўрсатади. «Интернационал дўстлик клуби», 18.25 — «Наштар» киножурнали. 18.35 — «АХБОРОТ», 18.50 — «Замондошимиз». Телеочерк, 19.00 — Ёш ижрочилар концерти, 19.55 — Кўрсатувлар программаси. 22.00 — МОСКВА. Футбол: «ТОРПЕДО» — «ДИНАМО» (Москва).

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ.

ЎҚУВ КЎРСАТУВЛАРИ ПРОГРАММАСИ

11.00 — **Рус тилида.** Ота-оналар учун консультация. 6—7 ёшли болаларни мактабга тайёрлаш. 11.30 — Бадиий фильм (ўзбек тилида), 20.00 — **Ўзбек тилида:** «Физкультура ва спорт» тележурнали, 20.40 — Кинофильм, Мақомчилар концерти, 21.40 — Беш йиллик илғорлари, 22.00 — «Ватандан узоқда» (бадиий фильм).

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

19.45 — **ДУШАНБА.**

12 СЕНТЯБРЬ, ЯКШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

9.30 — ТОШКЕНТ, 9.35 — Болалар учун концерт, 10.20 — «Қўнғироқчалар» клуби, **Рус тилида**, 11.00 — МОСКВА, 12.20 — Баскетбол. СССР — ИСПАНИЯ. 16.55 — ТОШКЕНТ, 17.00 — Қўғирчоқ фильм (рус тилида), 17.20 — «АХБОРОТ», 17.50 — Танкчилар кунига бағишланган кўрсатув, 18.15 — Ўзбек тилида. Бир актер ижросида театр: Х. ХОВПАЧЕВ. 18,45 — «АХБОРОТ», 19.05 — «Қизил палатка» (бадиий фильмнинг иккинчи серияси), 20.25 — Пахта терими кундалиги, 20.50 — Оламга саёҳат, 22.00 — МОСКВА, 22.30 — ТОШКЕНТ, «Мусиқа жавоҳи», (ўзбек тилида).

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

9.30 — ТОШКЕНТ. Ўқитувчилар учун консультация, (3-синф). Математика. «Иккинчи синфда ўтилганларни такрорлаш» (рус тилида), 10.00 — Ўзбек тилида, «Фарҳоднинг жасорати» (бадиий фильм), 15.45 — МОСКВА. 22.00 — «Оқавер, Иртиш», ҳужжатли фильм. (ўзбек тилида), 22.30 — МОСКВА.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

17.40 — **ФРУНЗЕ.**

ТАШКИЛОТЛАР МУАССАСАЛАР, КОРХОНАЛАР ВА ГРАЖДАНЛАР ДИҚҚАТИГА!

ТОШКЕНТ ШАҲАР ТЕЛЕФОН ТАРМОҚЛАРИ БОШҚАРМАСИ ВА ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ НАШРИЁТИ ТОШКЕНТ ШАҲАР ТЕЛЕФОНЛАР СПРАВОЧНИГИНИ НАШР ҚИЛМОҚДА

Телефонлар справочнигини олиш учун ташкилотлар ва гражданлардан заявкалар

1971 ЙИЛНИНГ 1 ОКТЯБРИГАЧА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ

ЗАЯВКАЛАР: Тошкент-47, Куйбишев кўчаси, 3-уй, 27-хонага юборилсин.

ТОШКЕНТ ШАҲАР ТЕЛЕФОН ТАРМОҚЛАРИ БОШҚАРМАСИ.

ГРАЖДАНЛАР ДИҚҚАТИГА!

1 СЕНТЯБРДА МАРКАЗИЙ РЕСПУБЛИКА, ОБЛАСТЬ, ШАҲАР, РАЙОН ВА ЧЕТ ЭЛ ГАЗЕТА ҲАМДА ЖУРНАЛЛАРИГА

ОБУНА БОШЛАНАДИ

Сиз иш ёки ўқиш жойингиздаги жамоатчи матбуот тарқатувчилари, алоқа бўлимлари, «Союзпечать» агентликлари ва бўлимлари орқали обуна бўлишингиз мумкин.

ЎЗБЕКИСТОН ССР АЛОҚА МИНИСТРЛИГИНИНГ «СОЮЗПЕЧАТЬ» БОШҚАРМАСИ.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ — Орган Центрального Комитета Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

Бизнинг адрес ва телефонлар: ТОШКЕНТ «ПРАВДА ВОСТОКА» кўчаси №26. Редактор — 336545, Редактор ўринбосарлари — 337914, 330683. Масъул секретарь — 334455, Масъул секретарь ўринбосарлари — 337283. Партия турмуши — 333469, 337221. Марксизм-ленинизм назариясини пропаганда қилиш — 331455. Халқаро ҳаёт — 337221. Саноат, капитал қурилиш ва транспорт — 334780. Совет қурилиши — 333258. Қишлоқ хўжалиги — 337604. Адабиёт ва санъат — 332036, 331216. Фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 334451. Маҳаллий ахборот ва спорт — 331424. Оммавий ишлар ва хатлар — 332143, 333553. Иллюстрация — 334524. Стенографистка — 337343. Корректура — 337162. Эълонлар — 338142. Коммутатор — 330249, 330250, 330251. 330252, 330253, 330254, 330255, 330256, 330257, 330258 ОБЛАСТЬ МУХБИРЛАРИ. Андижон — 48—85. Бухоро — 3—31—42. Қарши — 38—42, Нукус — 42—62. Самарқанд — 31—972. Термиз — 54—01. Урганч — 34—55. Фарғона — 4-29-44. Гулистон — 22-09

А. — 204. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС — 64697. Р. 01683.